

Fremsat den 24. februar 2016 af uddannelses- og forskningsministeren (Esben Lunde Larsen)

Forslag

til

Lov om ændring af universitetsloven, lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, lov om maritime uddannelser og lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet

(Justering af fremdriftsreformen m.v.)

§ 1

I universitetsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 261 af 18. marts 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 5, stk. 1, indsættes som nr. 3:

»3) Supplerende uddannelsesaktivitet med henblik på at opfylde adgangskrav på kandidatuddannelse.«

2. § 5, stk. 3, ophæves.

3. § 5 a ophæves.

4. I § 8, stk. 1, 1. pkt., ændres »jf. § 5 a« til: »jf. § 5, stk. 1, nr. 3«.

5. I § 8, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

»Ministeren kan herunder fastsætte nærmere regler om særlig anvendelse af karakterkrav.«

6. § 8, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Ministeren fastsætter regler om universitetets pligt til at fastsætte interne regler om tilmelding og framel-
ding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte bachelor- og kandidatuddannelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, herunder eventuelle krav til studieaktivitet. Ministeren fastsætter desuden regler om tilmelding af bachelorstuderende til fag og prøver på kandidatuddannelse.«

7. I § 19, stk. 1, udgår »og 4«.

8. I § 19, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Ved uddannelser, hvor ministeren har fastlagt maksimumsrammer for tilgangen til uddannelsen, jf. § 4, stk. 5, fastsættes tilskuddet i overensstemmelse hermed.«

9. § 19, stk. 3, ophæves.

Stk. 4-12 bliver herefter stk. 3-11.

10. § 19, stk. 8, der bliver stk. 7, affattes således:

»Stk. 7. Ministeren fastsætter regler om, hvilke studerende der kan udløse tilskud efter stk. 1 og om opgørelse af antal årsstuderende, herunder at tilskuddet kan reduceres ved optag ud over en fastlagt maksimumsramme for tilgangen til uddannelsen, eller hvis uddannelsesaktiviteten i betydeligt omfang overskrider, hvad maksimumsrammen tilsiger.«

11. I § 19, stk. 11, der bliver stk. 10, ændres »efter stk. 10« til: »efter stk. 9«.

12. I § 19, stk. 12, der bliver stk. 11, ændres »stk. 4« til: »stk. 3«.

13. I § 26, stk. 1, udgår »§ 26 a, og«.

14. I § 26, stk. 2, ændres »§ 19, stk. 1, 8 og 10« til: »§ 19, stk. 1, 7 og 9«.

15. § 26, stk. 3, ophæves.

Stk. 4-10 bliver herefter stk. 3-9.

16. I § 26, stk. 7, 1. pkt., der bliver stk. 6, 1. pkt., ændres »stk. 1-6« til: »stk. 1-5«.

17. I § 26, stk. 7, 2. pkt., der bliver stk. 6, 2. pkt., ændres »stk. 1 og 6« til: »stk. 1 og 5«.

18. I § 26, stk. 7, 3. pkt., der bliver stk. 6, 3. pkt., ændres »§ 19, stk. 10« til: »§ 19, stk. 9«.

19. I § 26, stk. 10, der bliver stk. 9, ændres »stk. 7« til: »stk. 6«.

20. § 26 a ophæves.

§ 2

I lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1147 af 23. oktober 2014, som ændret ved § 2 i lov nr. 633 af 12. maj 2015, foretages følgende ændringer:

1. I § 22, stk. 1, nr. 4, indsættes efter »tilmelding til og afmelding fra prøver,«: »herunder eventuelle krav til studieaktivitet,«.

2. I § 22 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om, at uddannelser omfattet af denne lov, som udbydes af universiteter i medfør af universitetslovens § 7, kan følge regler om prøver og eksamen, tilmelding til og afmelding fra fag og prøver, herunder eventuelle krav til studieaktivitet, for bacheloruddannelser ved universiteterne.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

§ 3

I lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, jf. lovbekendtgørelse nr. 59 af 26. januar 2015, foretages følgende ændring:

1. I § 10, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »tilmelding af studerende til uddannelseselementer«: », eventuelle krav til studieaktivitet«.

§ 4

I lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 660 af 16. maj 2015, foretages følgende ændring:

1. I § 12, stk. 1, nr. 4, indsættes efter »tilmelding til og afmelding fra prøver«: »og eventuelle krav til studieaktivitet«.

§ 5

I lov nr. 1362 af 16. december 2014 om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet foretages følgende ændringer:

1. § 12, stk. 1, nr. 1, affattes således:

»1) uddannelsernes niveau, indhold og varighed samt om en institutions pligt til at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte uddannelser, herunder eventuelle krav til studieaktivitet,«

2. § 12, stk. 1, nr. 2, ophæves.

Nr. 3-10 bliver herefter nr. 2-9.

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2016, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 1-4, 7, 9 og 11-20, træder i kraft den 1. september 2016 og har virkning for studerende, der optages på en kandidatuddannelse den 1. februar 2017 eller senere.

Stk. 3. De hidtidige regler, som er fastsat i medfør af § 8, stk. 3, i den gældende universitetslov, finder fortsat anvendelse, indtil universitetet har fastsat interne regler inden for den ramme, som ministeren fastsætter i medfør af § 8, stk. 3, i universitetsloven som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6.

Stk. 4. De hidtidige regler, som er fastsat i medfør af § 12, stk. 1, nr. 1 og 2, i den gældende lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, finder fortsat anvendelse, indtil institutionerne har fastsat interne regler inden for den ramme, som ministeren fastsætter i medfør af § 12, stk. 1, nr. 1, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet som affattet ved denne lovs § 5, nr. 1.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund og formål
3. Lovforslagets indhold
 - 3.1. Universitetsloven
 - 3.1.1. Ophævelse af det centrale krav om tilmelding til fag og prøver (60 ECTS-point pr. studieår)
 - 3.1.1.1. Gældende ret
 - 3.1.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.1.2. Mulighed for løbende studieaktivitetskrav
 - 3.1.2.1. Gældende ret
 - 3.1.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.1.3. Bedre mulighed for faglig supplering for ansøgere til kandidatuddannelser
 - 3.1.3.1. Gældende ret
 - 3.1.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.1.4. Særlig anvendelse af karakterkrav
 - 3.1.4.1. Gældende ret
 - 3.1.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.1.5. Udbetaling af tilskud i overensstemmelse med dimensionering
 - 3.1.5.1. Gældende ret
 - 3.1.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.2. Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser
 - 3.2.1. Mulighed for framelding til prøver
 - 3.2.1.1. Gældende ret
 - 3.2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.2.2. Mulighed for løbende studieaktivitetskrav
 - 3.2.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.2.3. Erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser udbudt af universiteter
 - 3.2.3.1. Gældende ret
 - 3.2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.3. Lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner
 - 3.3.1. Mulighed for løbende studieaktivitetskrav
 - 3.3.1.1. Gældende ret
 - 3.3.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.4. Lov om maritime uddannelser
 - 3.4.1. Mulighed for framelding til prøver
 - 3.4.1.1. Gældende ret
 - 3.4.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.4.2. Mulighed for løbende studieaktivitetskrav
 - 3.4.2.1. Gældende ret
 - 3.4.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.5. Lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet
 - 3.5.1. Ophævelse af det centrale krav om tilmelding til fag og prøver (60 ECTS-point pr. studieår)
 - 3.5.1.1. Gældende ret
 - 3.5.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.5.2. Mulighed for løbende studieaktivitetskrav
 - 3.5.2.1. Gældende ret
 - 3.5.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at give især universiteterne mere frihed og fleksible rammer til at tilrettelægge uddannelserne efter de konkrete udfordringer og behov for studie gennemførelse i forhold til den normerede studietid. Det centrale krav om obligatorisk tilmelding af bachelor- og kandidatstuderende til fag og prøver svarende til 60 ECTS-point foreslås ophævet for universiteterne og erstattet af et krav om, at universiteterne selv skal fastsætte interne regler herom inden for en af ministeren fastsat ramme. Universiteterne får endvidere mulighed for at fastsætte et løbende studieaktivitetskrav i form af bestå-krav.

Samtidig foreslås det, at uddannelser omfattet af lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, som også udbydes på universiteter, f.eks. diplomingeniøruddannelserne, vil kunne følge de samme regler, som skal gælde for universiteternes bacheloruddannelser for så vidt angår tilmelding af studerende til fag og prøver, herunder eventuelle krav til studieaktivitet.

For så vidt angår de øvrige videregående uddannelsesinstitutioner foreslås det, at de også får en række muligheder for at indføre tiltag med henblik på at understøtte en aktiv studiekultur.

Det foreslås endvidere at genindføre muligheden for, at studerende kan supplere en bachelor- eller professionsbacheloruddannelse med henblik på at opfylde adgangskrav på en kandidatuddannelse efter reglerne om deltidsuddannelse, dog højst i et omfang på op til 30 ECTS-point.

For at øge fleksibiliteten i optagelsesprocessen for universiteterne, og herunder give universiteterne flere muligheder for at målrette adgangskravene til den enkelte bacheloruddannelse, foreslås det endvidere, at der kan fastsættes et karakterkrav, der kun gælder for en afgrænset del af ansøgerne til studiepladserne på en bacheloruddannelse.

Herudover indeholder lovforslaget bestemmelser, der har til formål at tilvejebringe et klart retsgrundlag for udbetaling af tilskud i tilfælde af et universitets overskridelse af en af ministeren fastsat maksimumsramme for tilgangen til uddannelserne (dimensionering).

2. Lovforslagets baggrund og formål

Lovforslaget fremsættes på baggrund af aftale af 20. november 2015 mellem regeringen (Venstre), Socialdemokraterne, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om justering af fremdriftsreformen fra 2013, jf. lov nr. 898 af 4. juli 2013 om ændring af universitetsloven, lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, lov om maritime uddannelser og lov

om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) (Obligatorisk tilmelding til fag og prøver svarende til et fuldt studieår, afskaffelse af muligheden for at melde fra prøver, etablering af bedre rammer for merit ved studieophold på en anden institution eller studieskift og bedre overgange mellem bachelor- og kandidatuddannelser m.v.).

Partierne er fortsat enige i målet med fremdriftsreformen om at mindske omfanget af studietidsforsinkelser på de videregående uddannelser og dermed bidrage til vækst og velstand i Danmark.

Partierne er endvidere enige om at fastholde det overordnede mål om, at universiteterne skal reducere studietidsoverskridelsen med 4,3 måneder ud over normeret tid frem mod 2020, når reformen er fuldt indfaset i forhold til niveauet i 2011. Universiteterne har mellem 2011 og 2014 reduceret studietiden med 1,4 måneder i gennemsnit. Målet frem mod 2020 er derfor en yderligere reduktion på 2,9 måneder. Hvis universiteterne samlet set indfrier målet om reduktion i studietidsforsinkelserne i 2020, vil de studerende på universiteterne fortsat i gennemsnit kunne være 9,4 måneder forsinkede i forhold til den normerede studietid.

Universiteterne kan således opfylde det overordnede mål om øget fremdrift og samtidigt tildele orlov, give relevante dispensationer m.v. til studerende i et rimeligt omfang. Manglende målopfyldelse vil kun have økonomiske konsekvenser for de universiteter, der ikke når deres specifikke mål.

Partierne er enige om, at det overordnede sigte med justeringerne er, at institutionerne får mere frihed og fleksible rammer til at tilrettelægge uddannelserne efter de konkrete udfordringer og behov. Institutionerne får samtidig større fleksibilitet til at nå målene om studietidsreduktioner. Partierne er også enige om, at der skal etableres gode rammer og færrest mulige barrierer for de studerendes uddannelsesforløb for at sikre en aktiv studiekultur.

Aftalen omfatter seks initiativer:

- Ophævelse af det centrale krav om tilmelding til fag og prøver (60 ECTS-point pr. studieår).
- Mulighed for at institutionerne kan fastsætte løbende studieaktivitetskrav.
- Mulighed for at institutionerne kan fastsætte løbende, karaktergivende prøver og fremlæggelser.
- Mulighed for at institutionerne kan give dispensation til studerende, der er iværksættere eller formænd i frivillige ungdomsorganisationer.
- Faglig relevant merit ved studieskift.

- Bedre muligheder for faglig supplerings for ansøgere til kandidatuddannelser.

Efter lovforslaget skal ovennævnte initiativer gælde for bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne.

Herudover vil de øvrige videregående uddannelser under Uddannelses- og Forskningsministeriet blive berørt på følgende måde: For erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser og maritime uddannelser vil det være uddannelsesinstitutionens beslutning, om den studerende igen skal have mulighed for at framelde prøver for hele eller dele af uddannelser. Disse institutioner skal endvidere gives mulighed for at indføre løbende studieaktivitetskrav samt fastsætte løbende, karaktergivende prøver og fremlæggelser for visse fag eller i visse uddannelser. Mulighederne vil bidrage til at fremme en aktiv studiekultur. De videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet omfattes af muligheden for at indføre et løbende studieaktivitetskrav, da de ligesom universiteterne har udfordringer med studietidsforsinkelse, men disse institutioner vil ikke få mulighed for selv at fastsætte interne regler om tilmelding til fag og prøver, da de ikke har mål for reduktion af studietiden.

Initiativet om faglig relevant merit ved studieskift skal gælde for alle de videregående uddannelser, og forligspartierne er enige om, at den retlige ramme for merit ved studieskift, jf. lov nr. 898 af 4. juli 2013, skal fastholdes. Optagne studerende skal dermed fortsat oplyse om og søge merit for tidligere beståede fagelementer. Det vil dog blive præciseret over for uddannelsesinstitutionerne, at der – selvom der altid skal ske en meritvurdering af studerendes tidligere beståede fagelementer – ikke skal gives merit, hvis fagelementet ikke er faglig relevant for den uddannelse, hvor den studerende er optaget.

De videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet er ikke omfattet af aftale af 20. november 2015 mellem regeringen (Venstre), Socialdemokraterne, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om justering af fremdriftsreformen fra 2013. De kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet vil i relevant omfang få fastsat regler, som svarer til reglerne for universiteterne. Kulturministeriet vil i sin rammestyring af institutionerne fastsætte krav, der sikrer et fortsat fokus på hurtig studie gennemførelse.

Efter lovforslaget får ministeren endvidere mulighed for at fastsætte, at et universitet kan anvende karakterkrav, der kun gælder for en afgrænset del af ansøgerne til studiepladserne på en bacheloruddannelse.

Den del af lovforslaget, der vedrører udbetaling af tilskud i overensstemmelse med en fastsat dimensionering, skal ses i sammenhæng med den øgede brug af dimensionering på de videregående uddannelser. Dette initiativ indgik i aftale af 2. juli 2014 mellem den daværende regering (Socialdemokraterne og Radikale Venstre), Venstre, Dansk Folkeparti, So-

cialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti om en vækstpakke 2014 (initiativ 77). Den daværende regering udmeldte i forlængelse heraf i september 2014 en model for dimensionering af optaget på videregående uddannelser med systematisk og markant overledighed. Der er efterfølgende foretaget justeringer i modellen på baggrund af drøftelser med uddannelsesinstitutionerne.

Regeringen har i august 2015 besluttet at videreføre og fastholde denne dimensionering, herunder at optaget på de uddannelser og uddannelsesgrupper, som identificeres med systematisk overledighed i 2014 og frem også skal dimensioneres. Modellen for dimensionering evalueres i 2017 og eventuelle ændringer håndteres i forlængelse heraf.

Med henblik på at sikre, at udbetaling af tilskud til universiteterne sker i overensstemmelse med den fastsatte dimensionering, foreslås det at give uddannelses- og forskningsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om, at tilskuddet kan reduceres ved overskridelse af en dimensionering.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Universitetsloven

3.1.1. Ophævelse af det centrale krav om tilmelding til fag og prøver (60 ECTS-point pr. studieår)

3.1.1.1. Gældende ret

Universiteterne har i dag pligt til at sikre, at samtlige studerende på bachelor- og kandidatuddannelser hvert studieår bliver tilmeldt uddannelsens fag og prøver svarende til 60 ECTS-point, uanset at den studerende mangler at bestå prøver fra det foregående studieår. Den studerende er automatisk tilmeldt 1. og 2. prøveforsøg, men uden mulighed for framelding, og disse to prøveforsøg ligger i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf. Den studerende beslutter som udgangspunkt selv, hvornår 3. prøveforsøg skal placeres i uddannelsen, og den studerende har ret til at placere 3. prøveforsøg ved næste ordinære prøve i faget. Universiteterne kan dispensere fra kravet om tilmelding til fag og dertil hørende prøver, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse, og hvor den studerende ikke vil være i stand til at gennemføre på normeret tid.

Der henvises til § 8, stk. 3, i lov nr. 898 af 4. juli 2013, som er udmøntet ved bekendtgørelse, jf. § 7 i bekendtgørelse nr. 1520 af 16. december om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen) og § 14 og § 18 i bekendtgørelse nr. 670 af 19. juni 2014 om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen).

Endvidere kan universiteterne i dag fastsætte krav om f.eks. aflevering af skriftlige opgavebesvarelser eller mundtlige forelæggelser i undervisningen som en forudsætning for, at den studerende kan aflægge prøve i faget. Universiteterne

kan dog ikke lade bedømmelsen af disse afleveringsopgaver eller mundtlige forelæggelser indgå i den samlede karakterfastsættelse sammen med den afsluttende prøve i faget. Der henvises til § 3, stk. 2 og 3, i eksamensbekendtgørelsen.

3.1.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Regeringen og aftalepartierne finder, at der er behov for at give universiteterne mere frihed og fleksible rammer til at tilrettelægge uddannelserne efter de konkrete udfordringer og behov, således at universiteterne får større fleksibilitet til at nå målene om studietidsreduktioner.

Med lovforslaget foreslås det derfor at ophæve det centralt fastsatte krav om, at studerende på bachelor- og kandidatuddannelser skal tilmeldes fag og prøver svarende til nye 60 ECTS-point hvert studieår. Samtidig ophæves det centrale krav om, at de studerende automatisk er tilmeldt 1. prøveforsøg og 2. prøveforsøg uden mulighed for framelding, og at de studerende har ret til en hurtig omprøve (2. prøveforsøg) og ret til placering af 3. prøveforsøg.

Fremover foreslås det, at det enkelte universitet selv fastsætter regler for tilmelding til fag og prøver inden for en af ministeren fastsat ramme. Det er hensigten, at ministeren med hjemmel i lovforslagets § 1, nr. 6, vil fastsætte følgende regler, inden for hvilke det enkelte universitets ledelse skal fastsætte interne regler for tilmelding til fag og prøver:

- Om det skal være universitetet eller den enkelte studerende, som har ansvaret for at foretage tilmeldingen til fag og prøver, herunder til omprøver (2. og 3. prøveforsøg).

- Om der skal fastsættes et krav til tilmeldingen til fag og prøver opgjort i ECTS-point, herunder om dette krav skal omfatte både nye fag og dertil hørende prøver samt prøver i ikke-beståede fag fra tidligere semestre eller studieår. Universitetet kan dog højst kræve tilmelding af den studerende til fag og dertil hørende prøver svarende til nye 60 ECTS-point hvert studieår.

- Om placeringen af prøverne, herunder hvornår den ordinære prøve (1. prøveforsøg) skal finde sted, og hvornår omprøverne (2. og 3. prøveforsøg) skal placeres.

- Om der skal være mulighed for automatisk tilmelding til de enkelte prøveforsøg (ordinær prøve og omprøver), herunder om der skal være mulighed for, at den enkelte studerende kan framelde prøver.

De interne regler for tilmelding til fag og prøver vil kunne fastsættes således, at de kan være ens for alle universitetets bachelor- og kandidatuddannelser, herunder på alle studieår, eller at de kan være forskellige på de enkelte uddannelser, herunder på de enkelte studieår. Herved vil universitetet kunne tage højde for, at de forskellige uddannelser ikke har samme udfordringer med studietidsforsinkelse.

Det er samtidig hensigten, at ministeren vil fastsætte, at det enkelte universitet fremover kan beslutte at fravige de in-

ternt fastsatte regler om tilmelding til et eller flere fag og prøver i et studieår, såfremt studerende ved universitetet er iværksættere. Ministeren vil fastsætte de centrale rammer, inden for hvilke det enkelte universitet skal fastsætte interne regler, der klart afgrænser, hvilke studerende der kan anses for at være iværksættere, såfremt universitetet ønsker at benytte denne mulighed. Ministeren forventes f.eks. at fastsætte, at de studerende skal dokumentere enten at have selvstændig virksomhed, der har omsætning og indtægtsgivende aktiviteter, eller er en del af et iværksætermiljø, f.eks. universiteternes inkubator- og iværksætermiljøer samt regionale vækstmiljøer. Desuden forventes det, at ministeren vil fastsætte, at det enkelte universitet bestemmer en tidsmæssig begrænsning for perioden, hvor der kan opnås dispensation. Ministeriet vil indlede en dialog med universiteterne forud for udarbejdelsen af de centrale regler.

Det er endvidere hensigten, at ministeren vil fastsætte, at det enkelte universitet også vil kunne beslutte at fravige de internt fastsatte regler om tilmelding til et eller flere fag og prøver i et studieår, såfremt studerende ved universitetet samtidig er formænd i frivillige organisationer under Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF). For også at sikre, at der ikke vil opstå utilsigtet brug af dispensationer for disse studerende, vil ministeren fastsætte krav om, at den studerende bestrider en formandspost, at der er tale om en landsdækkende medlemsorganisation under DUF, og at den studerende kan dokumentere, at hvervet har et så betydeligt omfang, at det reelt ikke vil være muligt at være fuldtidsstuderende.

De hidtil gældende regler om dispensation fra kravet om tilmelding til fag og dertil hørende prøver, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse, vil blive opretholdt.

Med henblik på at fremme en aktiv studiekultur er det samtidig hensigten, at ministeren med hjemmel i universitetslovens § 8, stk. 1, vil fastsætte, at universiteterne fremover også vil få mulighed for at beslutte, om bedømmelsen af skriftlige opgaver eller mundtlige forelæggelser vil skulle indgå som en del af den samlede karakterfastsættelse sammen med den afsluttende prøve i faget.

Det er forventningen, at ministeren i medfør af bemyndigelsen i lovforslagets § 1, nr. 6, vil fastsætte, at universiteterne vil få mulighed for at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding til fag og prøver allerede fra studieåret 2016-17. Universiteternes regler skal dog senest være fastsat, således at de kan få virkning fra studieåret 2017-18, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 6, stk. 3.

3.1.2. Mulighed for løbende studieaktivitetskrav

3.1.2.1. Gældende ret

Efter de gældende regler kan universiteterne for bachelor- og kandidatuddannelsen ikke fastsætte et løbende studieaktivitetskrav i form af bestå-krav. Et sådant krav vil indebære, at den studerende skal bestå et fastsat antal ECTS-point i lø-

bet af en given periode for at kunne forblive indskrevet på uddannelsen.

Førsteårsprøven på bacheloruddannelsen, der har været gældende i mange år, kan dog opfattes som en form for studieaktivitetskrav. Førsteårsprøven skal være bestået inden udgangen af andet studieår efter studiestart for, at den studerende kan fortsætte uddannelsen, uanset om den studerende har gennemført tre prøveforsøg, jf. § 15, stk. 1 og 3, i bekendtgørelse nr. 670 af 19. juni 2014 om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen). Med fremdriftsreformen fra 2013 blev der endvidere givet mulighed for, at universitetet kan beslutte, at førsteårsprøven skal være bestået inden udgangen af første studieår efter studiestart, jf. § 15, stk. 2 og 3, i eksamensbekendtgørelsen.

Udover førsteårsprøven på bacheloruddannelsen har universiteterne i dag følgende muligheder for at øge de studerendes studieaktivitet:

1) Tidsgrænse

Universiteterne kan fastsætte interne regler for, hvornår den studerende senest skal have afsluttet sin bachelor- og kandidatuddannelse. Hvis den studerende ikke har afsluttet uddannelsen, dvs. gennemført og bestået de prøver, der indgår i uddannelsen, inden for den fastsatte tidsfrist, kan universitetet udskrive den studerende af uddannelsen. Der henvises til § 5, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1520 af 16. december 2013 om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen).

2) Krav om deltagelse i undervisningen

Universitetet kan fastsætte interne regler om, at deltagelse i undervisningen, herunder aflevering af skriftlige opgavebesvarelser, skal være en forudsætning for, at den studerende kan aflægge prøve i faget. Deltagelse eller løbende opgavebesvarelser indgår ikke i den endelige karakterfastsættelse. Der henvises til § 3, stk. 2 og 3, i bekendtgørelse nr. 670 af 19. juni 2014 om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen).

3) Studiestartsprøven på bacheloruddannelsen

Universitetet kan beslutte, at studerende skal deltage i og bestå en studiestartsprøve for at kunne fortsætte på bacheloruddannelsen. Prøven skal afholdes senest 2 måneder efter studiestart. Der henvises til § 27 i bekendtgørelse nr. 670 af 19. juni 2014 om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen).

3.1.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Regeringen og aftalepartierne finder, at muligheden for at fastsætte et løbende studieaktivitetskrav vil kunne supplere de eksisterende muligheder for at sikre en aktiv studiekultur, herunder førsteårsprøven og studiestartsprøven på bacheloruddannelsen samt muligheden for at fastsætte en tidsgrænse for, hvornår den studerende senest skal have afsluttet sin ud-

dannelse. Formålet er at få flere studerende til at gennemføre deres universitetsuddannelse hurtigere og undgå unødige forsinkelser.

Med lovforslaget gives derfor mulighed for, at det enkelte universitet kan beslutte at fastsætte et studieaktivitetskrav for studerende på bachelor- og kandidatuddannelser, der udbydes i medfør af universitetslovens § 4, stk. 1, nr. 1 og 2. Ministeren vil som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 6, fastsætte de centrale rammer, inden for hvilke det enkelte universitet kan fastsætte interne regler om et studieaktivitetskrav. Det er hensigten, at ministeren bl.a. vil fastsætte, at et universitet, som ønsker at indføre et studieaktivitetskrav, højst kan kræve, at den studerende skal bestå prøver af et omfang svarende til 45 ECTS-point pr. studieår. Endvidere vil den studerende altid skulle have mulighed for tre prøveforsøg i de fag, som indgår i studieaktivitetskravet, inden den studerende kan udskrives af uddannelsen. Der vil kunne dispenseres for et eventuelt studieaktivitetskrav, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse.

Et eventuelt løbende studieaktivitetskrav vil af universitetets ledelse kunne fastsættes for alle eller for nogle uddannelser ved universitetet og vil desuden kunne fastsættes for alle eller enkelte studieår, herunder variere i omfang mellem disse. Herved får universitetet mulighed for at tage højde for, at de forskellige uddannelser ikke har samme udfordringer med studietidsforsinkelse.

Såfremt den studerende er iværksætter eller formand i en frivillig organisation under Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), får universiteterne også mulighed for at fravige et eventuelt fastsat studieaktivitetskrav for disse studerende. Der henvises til bemærkningerne ovenfor under pkt. 3.1.1.2.

Det er forventningen, at ministeren i medfør af bemyndigelsen i lovforslagets § 1, nr. 6, vil fastsætte reglerne således, at universiteterne vil kunne få mulighed for at fastsætte interne regler om et løbende studieaktivitetskrav allerede fra studieåret 2016-17.

3.1.3. Bedre mulighed for faglig supplerings for ansøgere til kandidatuddannelser

3.1.3.1. Gældende ret

For at blive optaget på en kandidatuddannelse forudsættes det, at ansøgeren har en relevant bacheloruddannelse eller professionsbacheloruddannelse. Hvis adgangskravene ikke opfyldes, kan ansøgeren ikke optages på kandidatuddannelsen, medmindre ansøgeren supplerer sin bachelor- eller professionsbacheloruddannelse.

Muligheden for supplerings mellem bachelor- og kandidatuddannelse blev afskaffet som et af initiativerne i fremdriftsreformen fra 2013. Samtidig indførtes mulighed for supplerings af bacheloruddannelsen eller af professionsbacheloruddannelsen på op til 15 ECTS-point efter optagelsen på en kandidatuddannelse, men denne supplerings skal universiteterne

fuldt ud selv finansiere inden for deres taxameterbevillinger. Der henvises til § 5 a, § 19, stk. 3, og § 26, stk. 3, i lov nr. 898 af 4. juli 2013, som er udmøntet i bekendtgørelse, jf. § 10, stk. 3, og § 11 i bekendtgørelse nr. 1520 af 16. december 2013 om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen).

For at give både de studerende og institutionerne mere tid til at indrette sig på de nye regler blev der i slutningen af 2014 indført en 2-årig overgangsordning ved lov nr. 1377 af 16. december 2014 om ændring af universitetsloven og forskellige andre love (Gennemsigtighed i valg af uddannelse, forsikring af gæsteforskere, krav til oversættelse af eksamensbeviser og midlertidig overgangsordning om supplerende mellem bacheloruddannelse og kandidatuddannelse). Der henvises endvidere til § 1, nr. 3, og § 2 i bekendtgørelse nr. 608 af 8. marts 2015 om ændring af uddannelsesbekendtgørelsen. Denne ordning indebærer, at bachelorer og professionsbachelorer fortsat vil kunne supplere deres bacheloruddannelse eller professionsbacheloruddannelse frem til og med 31. august 2016 med henblik på at opfylde adgangskravene til en kandidatuddannelse i årene 2015 og 2016. Suppleringen kan ske via enkeltfag fra en eksisterende bacheloruddannelse, uden begrænsning på omfanget af ECTS-point og herudover også inden optagelsen på kandidatuddannelsen. I overgangsperioden er der indført statsrefusion af de studerendes deltagerbetaling via disse enkeltfag, jf. § 26 a i lov nr. 1377 af 16. december 2014.

3.1.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Uddannelsesinstitutionerne og de studerende har rejst kritik af suppleringsordningen fra 2013. Det er bl.a. blevet kritiseret, at supplerende på op til kun 15 ECTS-point ikke altid er tilstrækkeligt, og at det kan være vanskeligt at gennemføre et suppleringsforløb, når den studerende på samme tid skal gennemføre fag på kandidatuddannelsen.

Supplerende vil kunne bidrage til en bedre sammenhæng i uddannelsessystemet. Regeringen og aftalepartierne er derfor blevet enige om, at der fortsat bør være en mulighed for at supplere en bachelor- eller professionsbacheloruddannelse med henblik på optagelse på en kandidatuddannelse, og at omfanget bør være højere end 15 ECTS-point. Partierne er dog også enige om, at supplerende skal begrænses mest muligt, da supplerende er studietidsforlængende og udgiftskrævende.

Med lovforslaget foreslås det derfor, at universiteterne vil få mulighed for at udbyde supplerende uddannelsesaktiviteter med henblik på at opfylde adgangskrav til kandidatuddannelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, men med visse begrænsninger.

Universiteterne vil som hidtil selv fastsætte adgangskravene til deres kandidatuddannelser og vil hermed være garant for fagligheden i forbindelse med optagelse. Universiteternes kandidatuddannelser vil dog altid skulle tilrettelægges således, at mindst én og gerne flere bacheloruddannelser er di-

rette adgangsgivende. Universiteterne vil i opbygning af deres bacheloruddannelser derfor samtidig skulle sikre, at de studerende vil få flere valgmuligheder, sådan at uddannelsen vil give direkte adgang til flere kandidatuddannelser – også på andre universiteter. Universiteterne vil i deres samarbejde med professionshøjskolerne og erhvervsakademierne også skulle sikre bedre faglige overgange mellem kandidatuddannelser og professionsbacheloruddannelser sådan, at behovet for faglig supplerende vil kunne minimeres, uden at det vil ske på bekostning af det faglige niveau.

Ministeren vil i medfør af universitetslovens § 8, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, fastsætte nærmere regler om den nye supplerende uddannelsesaktivitet og herunder bestemme, at den nye aktivitet skal være en undtagelse og højst kan have et omfang på op til 30 ECTS-point. Det indebærer samtidig, at universitetet i dets vurdering af ansøgere til en kandidatuddannelse kun må lægge den adgangsgivende bachelor- eller professionsbacheloruddannelse samt supplerende uddannelsesaktivitet til denne svarende til højst 30 ECTS-point til grund. Det vil gælde, uanset om de 30 ECTS-point vil være opnået ved uddannelsesaktivitet i Danmark eller i udlandet. Ministeren vil endvidere fastsætte, at det er en forudsætning for, at supplerende aktiviteter efter afsluttet bacheloruddannelse vil kunne indgå i optagelsesgrundlaget, at den studerende forud for suppleringsaktiviteten vil opnå betinget optagelse på den relevante kandidatuddannelse ved universitetet. Supplerende aktiviteter, der ligger forud for en afsluttet bacheloruddannelse, vil dog kunne godkendes, men kun hvis den relevante aktivitet har et omfang på op til 30 ECTS-point.

Betinget optagelse betyder, at universitetet kan optage en bachelor eller en professionsbachelor på en kandidatuddannelse, selv om de fastsatte adgangskrav ikke er opfyldt ved ansøgningsfristen. Optagelsen på kandidatuddannelsen er betinget af, at bacheloren eller professionsbacheloren supplerer fag til et niveau, der kan sidestilles med adgangskravene. Universitetet vil kunne fastsætte, at suppleringen skal være gennemført inden studiestarten på kandidatuddannelsen eller sideløbende med kandidatuddannelsens første studieår.

Universitetets udbud af supplerende vil ske i form af enkeltfag fra eksisterende bacheloruddannelser og undtagelsesvis i form af særligt tilrettelagte suppleringsforløb. Suppleringen vil blive finansieret på linje med de almindelige regler om deltidsuddannelse, jf. universitetslovens § 19, stk. 1, og § 26, stk. 1, hvilket vil sige med deltidsstaxameter, delvis deltagerbetaling og uden mulighed for statens uddannelsesstøtte (SU).

Det indebærer, at den studerende vil kunne oppebære SU, hvis betingelserne for at oppebære SU på kandidatuddannelsen er opfyldt, og hvis eventuel supplerende gennemføres sideløbende med studiestarten på kandidatuddannelsen. Hvis eventuel supplerende gennemføres inden studiestarten på kandidatuddannelsen, f.eks. i august måned med studiestart pr. 1. september, vil den studerende kunne oppebære SU, hvis

bacheloruddannelsen eller professionsbacheloruddannelsen netop er afsluttet, og den studerende bliver optaget på kandidatuddannelsen i direkte forlængelse heraf. I dette tilfælde vil den studerende i uddannelsesstøttømæssig henseende betragtes som studerende på kandidatuddannelsen, selv om kandidatuddannelsen reelt først vil blive påbegyndt efter 2 måneders ferie.

Den midlertidige 2-årige overgangsordning udløber den 31. august 2016, jf. pkt. 3.1.3.1., og i forlængelse heraf foreslås det med lovforslaget, at de nye regler om supplerende træder i kraft den 1. september 2016. Forinden vil ministeren fastsætte regler herom.

3.1.4. Særlig anvendelse af karakterkrav

3.1.4.1. Gældende ret

Efter universitetslovens § 8, stk. 1, fastsætter ministeren generelle regler om adgang til og optagelse på uddannelse. Med denne bemyndigelse er der blandt andet fastsat regler om adgangskrav, optagelse, indskrivning og orlov for universiteternes bacheloruddannelser i bekendtgørelse nr. 257 af 18. marts 2015 om adgang til bacheloruddannelser ved universiteterne (bacheloradgangsbekendtgørelsen) med senere ændringer.

Det er herunder fastsat i bacheloradgangsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, at adgang til bacheloruddannelser forudsætter en gymnasial eksamen, opfyldelse af specifikke adgangskrav samt opfyldelse af eventuelle karakterkrav. Der kan endvidere være en adgangsprøve, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

Karakterkrav fastsættes for den enkelte bacheloruddannelse af universitetet og består af et krav om, at den adgangsgivende eksamen er gennemført med et bestemt eksamensgennemsnit som minimum, eller at enkelte fag er bestået med en bestemt minimumskarakter, der er højere end 02. Der henvises til bacheloradgangsbekendtgørelsens § 5, stk. 1.

Et karakterkrav er en del af en bacheloruddannelses adgangskrav, og karakterkravet skal dermed – ligesom kravet om en gymnasial eksamen og om opfyldelse af specifikke adgangskrav – opfyldes af alle ansøgere.

Er der flere kvalificerede ansøgere end studiepladser på den enkelte bacheloruddannelse, opdeles pladserne i kvoter. Der henvises til bacheloradgangsbekendtgørelsens § 13, stk. 1.

3.1.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med henblik på at øge fleksibiliteten i optagelsesprocessen for universiteterne, og herunder give universiteterne flere muligheder for at målrette adgangskravene til den enkelte bacheloruddannelse, foreslås det, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om særlig anvendelse af karakterkrav.

Med ændringen vil ministeren således kunne fastsætte regler om, at et universitet som noget nyt kan fastsætte et karakterkrav, der kun gælder for en afgrænset del af ansøgerne til studiepladserne på en bacheloruddannelse, herunder under

hvilke betingelser. Karakterkravet vil således f.eks. kunne være afgrænset til kun at gælde ansøgerne i én af de kvoter, som en bacheloruddannelses studiepladser efter de gældende regler opdeles i, hvis der er flere kvalificerede ansøgere end studiepladser på uddannelsen.

Den foreslåede bestemmelse understøtter universiteternes sikring af, at alle optagne studerende uanset deres adgangsgrundlag har de nødvendige kvalifikationer for at kunne opfylde uddannelsens faglige mål og gennemføre uddannelsen.

Universiteternes hidtidige mulighed for at fastsætte et karakterkrav, der gælder alle ansøgere til studiepladserne på en bacheloruddannelse, fortsætter uændret.

3.1.5. Udbetaling af tilskud i overensstemmelse med dimensionering

3.1.5.1. Gældende ret

Tilskud til universitetets udbud af godkendte uddannelser i Danmark ydes ud fra takster på de årlige finanslove og antal årsstuderende samt eventuelt afsluttede studieforb. Det følger af universitetslovens § 19, stk. 8, at ministeren kan fastsætte regler for, hvilke studerende der kan udløse tilskud efter bestemmelsen i universitetslovens § 19, stk. 1, og for opgørelse af antal årsstuderende.

Ministeren kan med hjemmel i universitetslovens § 4, stk. 5, fastlægge maksimumsrammer for tilgangen til universitetsuddannelser (dimensionering). Visse autorisationsgivende uddannelser, som f.eks. dyrlæge, medicin og tandlæge, har i en årrække været dimensioneret på finansloven.

Udmøntningen af bevillingen til erhvervsakademier, professionshøjskoler og maritime uddannelsesinstitutioner sker i dag i overensstemmelse med den udmeldte dimensionering og anden tidligere besluttet dimensionering.

Der er ikke i universitetsloven fastsat regler om, at udbetaling af tilskud skal ske i overensstemmelse med en fastsat dimensionering, ligesom der ikke er fastsat regler om ministerens reaktionsmuligheder i forhold til universiteter, der måtte optage studerende ud over dimensioneringen.

3.1.5.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Udbetalingen af tilskud til de videregående uddannelsesinstitutioner bør ske efter ensartede og gennemskuelige principper.

Det foreslås på den baggrund, at der i universitetsloven indsættes en bestemmelse, hvorefter udbetaling af tilskud vil skulle ske i overensstemmelse med en eventuelt fastsat dimensionering.

Med henblik på at skabe en klar retstilstand i forhold til ministerens mulighed for at gribe ind over for et universitets eventuelle overskridelse af en dimensionering foreslås det desuden, at der fastsættes hjemmel til, at ministeren vil kunne reducere de aktivitetsbestemte tilskud ved en sådan over-

skridelse. Denne mulighed vil kunne anvendes, uanset på hvilket grundlag dimensioneringen er fastsat.

Ministeren vil i medfør af den foreslåede bestemmelse i universitetslovens § 19, stk. 7, som affattet ved dette lovforslags § 1, nr. 10, fastsætte nærmere regler herom. Dette vil betyde, at de videregående uddannelser finansieres ud fra de samme overordnede principper, samt at finansieringssystemet understøtter, at den udmeldte dimensionering overholdes.

Forslaget kan få virkning fra studieåret 2016-17, da optaget i 2016 først udløser tilskud i 2017 for beståede eksamener.

3.2. Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

3.2.1. Mulighed for framelding til prøver

3.2.1.1. Gældende ret

Med fremdriftsreformen fra 2013 blev muligheden for framelding til prøver ophævet. De studerende har pligt til at følge uddannelsen, som den er tilrettelagt af uddannelsesinstitutionen, og er automatisk tilmeldt prøve i de uddannelseselementer, de er begyndt på. De er tilmeldt alle tre prøveforsøg uden mulighed for framelding. Dog kan institutionen dispensere, når det er begrundet i usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse, jf. § 5, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1519 af 16. december 2013 om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser.

3.2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne har ønsket at få samme muligheder som universiteterne for en mere fleksibel tilrettelæggelse, som vil kunne bidrage til at fremme en aktiv studiekultur. Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt at imødekomme institutionernes ønske.

Det foreslås således, at muligheden for framelding til prøve genindføres. Framelding skal dog ske inden for en af institutionen fastsat frist. De studerende skal fortsat automatisk være tilmeldt de uddannelseselementer med tilhørende prøver, som følger af uddannelsesinstitutionens tilrettelæggelse. Uddannelsesinstitutionerne vil dog have mulighed for at fastsætte, at der ikke kan ske framelding til prøve i visse fag eller helt eller delvist i visse uddannelser. Det vil, hvor det findes nødvendigt, kunne fremme en aktiv studiekultur og fastholde de studerende i deres uddannelse. Regler herom vil blive fastsat i en bekendtgørelse.

Institutionerne kan i dag fastsætte krav om f.eks. aflevering af skriftlige opgavebesvarelser eller mundtlige forelæggelser i undervisningen som en forudsætning for, at den studerende kan aflægge prøve i faget. Med henblik på at fremme en aktiv studiekultur er det samtidig hensigten, at ministeren med hjemmel i § 22, stk. 1, nr. 4, i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser vil fastsætte, at institutionerne fremover også vil få mulighed for at be-

slutte, om bedømmelsen af disse skriftlige opgaver eller mundtlige forelæggelser skal indgå som en del af den samlede karakterfastsættelse sammen med den afsluttende eksamen i faget.

De hidtil gældende regler om dispensation fra kravet om tilmelding til fag og dertil hørende prøver, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse, vil blive opretholdt.

Det forventes, at ministeren i medfør af bemyndigelsen i lovforslagets § 2, nr. 1, vil fastsætte reglerne således, at erhvervsakademiene og professionshøjskolerne vil kunne få mulighed for at fastsætte regler om framelding til prøver allerede fra studieåret 2016-2017.

3.2.2. Mulighed for løbende studieaktivitetskrav

3.2.2.1. Gældende ret

Efter de gældende regler kan institutionerne ikke fastsætte et løbende studieaktivitetskrav for erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne i form af, at den studerende skal bestå et fastsat antal ECTS-point i løbet af en given periode for at kunne forblive indskrevet på uddannelsen, bortset fra førsteårsprøven og studiestartprøven, hvor der gælder et krav om studieaktivitet (studieegnethed) på første år, jf. § 8, stk. 1 og 2, og § 9, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse nr. 1519 af 16. december 2013 om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser.

Førsteårsprøven skal være bestået inden udgangen af andet studieår efter studiestart som en betingelse for, at den studerende kan fortsætte uddannelsen, uanset om den studerende har gennemført tre prøveforsøg. Med fremdriftsreformen fra 2013 blev der givet mulighed for, at en institution kan beslutte, at førsteårsprøven skal være bestået inden udgangen af første studieår efter studiestart. Institutionerne fik endvidere mulighed for at beslutte, at studerende skal deltage i og bestå en studiestartsprøve for at kunne fortsætte på uddannelsen. Prøven skal afholdes senest to måneder efter studiestart.

Herudover har institutionerne følgende muligheder for at øge de studerendes studieaktivitet:

1) Tidsgrænse

Der er centralt fastsat en tidsgrænse for, hvornår den studerende senest skal have afsluttet uddannelsen. Har den studerende ikke afsluttet uddannelsen, dvs. gennemført og bestået de prøver, der indgår i uddannelsen inden for den fastsatte frist, kan den studerende udskrives af uddannelsen, jf. § 5, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1521 af 16. december 2013 om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

2) Deltagelsespligt

Det er centralt fastsat, at der er deltagelsespligt til uddannelsesforløbet, som det er tilrettelagt af institutionen, dvs. del-

tagelse i undervisningen, aflevering af opgavebesvarelser m.v., jf. § 5, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1521 af 16. december 2013 om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser. Deltagelse eller opgavebesvarelse kan også være en forudsætning for at gå til prøve, men kan ikke indgå i den endelige karakterfastsættelse. jf. § 5, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1519 af 16. december 2013 om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser.

3.2.2.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne har ønsket at få samme muligheder som universiteterne for en mere fleksibel tilrettelæggelse, som vil kunne bidrage til at fremme en aktiv studiekultur. Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt at imødekomme institutionernes ønske.

Med lovforslaget gives således mulighed for, at den enkelte institution kan beslutte at fastsætte et studieaktivitetskrav for studerende på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne. Ministeren vil som en konsekvens af lovforslagets § 2, nr. 1, fastsætte de centrale rammer, inden for hvilke den enkelte institution kan fastsætte regler om et studieaktivitetskrav. Det er hensigten, at ministeren bl.a. vil fastsætte, at institutionen ved indførelse af studieaktivitetskrav højst kan kræve, at den studerende skal bestå prøver af et omfang svarende til 45 ECTS-point pr. studieår. Endvidere skal den studerende altid have mulighed for tre prøveforsøg i de fag, som indgår i studieaktivitetskravet, inden den studerende kan udskrives af uddannelsen. Der vil kunne dispenseres fra et eventuelt studieaktivitetskrav, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse.

Et eventuelt studieaktivitetskrav kan af institutionen fastsættes for alle eller for nogle uddannelser eller for alle eller enkelte studieår, herunder variere i omfang mellem disse. Herved får institutionen mulighed for at tage højde for, at de forskellige uddannelser ikke har samme udfordringer med studietidsforsinkelse.

Muligheden for at fastsætte studieaktivitetskrav supplerer institutionernes eksisterende muligheder for at sikre en aktiv studiekultur, herunder studiestartsprøven og førsteårsprøven. Disse eksisterende muligheder vil fortsætte uændret.

Det forventes, at ministeren i medfør af bemyndigelsen i lovforslagets § 2, nr. 1, vil fastsætte reglerne således, at erhvervsakademierne og professionshøjskolerne vil kunne få mulighed for at fastsætte regler om et løbende studieaktivitetskrav allerede fra studieåret 2016-2017.

3.2.3. *Erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser udbudt af universiteter*

3.2.3.1. *Gældende ret*

Universiteterne udbyder i medfør af § 7 i universitetsloven en række uddannelser, som følger reglerne i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddan-

nelser og regler fastsat i medfør af denne lov. Det drejer sig primært om diplomingeniøruddannelserne, der er professionsbacheloruddannelser, og som udbydes af universiteter.

3.2.3.2. *Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Det er ikke hensigtsmæssigt, at uddannelser udbudt på et universitet følger forskellige regler i forhold til fremdriftsformen. Derfor foreslås det med lovforslaget, at ministeren kan fastsætte regler om, at disse uddannelser omfattes af de samme regler, der gælder for universitetets bacheloruddannelser, for så vidt angår regler om tilmelding og framelding af studerende til prøver, herunder eventuelle krav til studieaktivitet, samt regler om prøver og eksamen.

Uddannelserne vil fortsat være omfattet af disse uddannelsers uddannelsesbekendtgørelser.

Det forventes, at ministeren i medfør af bemyndigelsen i lovforslagets § 2, nr. 2, vil fastsætte reglerne således, at reglerne vil kunne få virkning fra studieåret 2016-2017.

3.3. *Lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner*

3.3.1. *Mulighed for løbende studieaktivitetskrav*

3.3.1.1. *Gældende ret*

Det følger af lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, der omfatter institutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område, at institutionerne kan udbyde kunstneriske og forskningsbaserede heltidsuddannelser indtil højeste niveau. Efter loven fastsætter uddannelses- og forskningsministeren regler om blandt andet uddannelsernes indhold og varighed, herunder om tilmelding af studerende til uddannelseselementer, om eksaminer, prøver og bedømmelser, herunder om studerendes tilmelding til og framelding fra disse og om adgang til uddannelserne.

Det er på denne baggrund fastsat, at institutionerne udbyder bacheloruddannelser på 180 ECTS-point og kandidatuddannelser på 120 ECTS-point, hvor 60 ECTS-point svarer til et års heltidsstudier. Institutionerne skal tilrettelægge uddannelserne sådan, at den studerende kan fuldføre uddannelsen inden for den fastsatte normerede studietid. Der henvises til § 8 og § 11 i bekendtgørelse nr. 1410 af 12. december 2014 om uddannelser ved de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

Efter de gældende regler kan de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner ikke for bachelor- og kandidatuddannelsen fastsætte et løbende studieaktivitetskrav i form af et krav om, at den studerende skal bestå et fastsat antal ECTS-point i løbet af en given periode for at kunne forblive indskrevet på uddannelsen.

Førsteårsprøven på den videregående kunstneriske bacheloruddannelse kan dog opfattes som en form for studieaktivitetskrav. Førsteårsprøven skal være bestået inden udgangen

af den studerendes andet studieår efter studiestart som en betingelse for, at den studerende kan fortsætte uddannelsen, uanset om den studerende har gennemført tre prøveforsøg. Der henvises til § 8, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1526 af 16. december 2013 om eksamen og censur ved de videregående kunstneriske uddannelser under Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

Med fremdriftsreformen fra 2013 blev der givet mulighed for, at den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution kan beslutte, at førsteårsprøven skal være bestået inden udgangen af første studieår efter studiestart. Der henvises til § 8, stk. 2, i bekendtgørelse om eksamen og censur ved de videregående kunstneriske uddannelser under Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

Herudover har de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner følgende muligheder for at få øget de studerendes studieaktivitet:

1) Tidsgrænse

De videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner kan fastsætte interne regler for, hvornår den studerende senest skal have afsluttet sin uddannelse. Hvis den studerende ikke har afsluttet uddannelsen, dvs. gennemført og bestået de prøver, der indgår i uddannelsen, inden for den fastsatte tidsfrist, kan den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution udskrive den studerende af uddannelsen. Der henvises til § 4, stk. 5, i bekendtgørelse om uddannelser ved de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

2) Krav om deltagelse i undervisningen

Den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution kan fastsætte interne regler om, at deltagelse i undervisningen, herunder aflevering af skriftlige opgavebesvarelser, skal være en forudsætning for, at den studerende kan aflægge prøve i faget. Deltagelse eller løbende opgavebesvarelser kan ikke indgå i den endelige karakterfastsættelse. Der henvises til § 5, stk. 2, i bekendtgørelse om eksamen og censur ved de videregående kunstneriske uddannelser under Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

3) Studiestartsprøven på bacheloruddannelsen

De videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner kan beslutte, at studerende skal deltage i og bestå en studiestartsprøve for at kunne fortsætte på bacheloruddannelsen. Prøven skal afholdes senest 2 måneder efter studiestart. Der henvises til § 9 i bekendtgørelse om eksamen og censur ved de videregående kunstneriske uddannelser under Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

3.3.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ligesom for universiteterne finder regeringen og aftalepartierne, at muligheden for at fastsætte et løbende studieaktivitetskrav vil kunne supplere de eksisterende muligheder for

at sikre en aktiv studiekultur, herunder førsteårsprøven og studiestartsprøven på bacheloruddannelsen samt muligheden for at fastsætte en tidsgrænse for, hvornår den studerende senest skal have afsluttet sin uddannelse. Formålet er at få flere studerende til at gennemføre deres videregående kunstneriske uddannelse hurtigere og undgå unødige forsinkelser.

Med lovforslaget gives derfor mulighed for, at den enkelte videregående kunstneriske uddannelsesinstitution kan beslutte at fastsætte et studieaktivitetskrav for studerende på videregående kunstneriske bachelor- og kandidatuddannelser. Ministeren vil som en konsekvens af lovforslagets § 3, nr. 1, fastsætte de centrale rammer, inden for hvilke den enkelte videregående kunstneriske uddannelsesinstitution kan fastsætte interne regler om et studieaktivitetskrav. Det er hensigten, at ministeren bl.a. vil fastsætte, at en videregående kunstnerisk uddannelsesinstitution, som ønsker at indføre et studieaktivitetskrav, højst kan kræve, at den studerende skal bestå prøver af et omfang svarende til 45 ECTS-point pr. studieår. Endvidere vil den studerende altid skulle have mulighed for tre prøveforsøg i fag, som indgår i studieaktivitetskravet, inden den studerende kan udskrives af uddannelsen. Der vil kunne dispenseres, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Et eventuelt løbende studieaktivitetskrav vil af den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution kunne fastsættes for alle eller for nogle uddannelser ved institutionen og vil desuden kunne fastsættes for alle eller enkelte studieår, herunder variere i omfang mellem disse. Herved får institutionen mulighed for at tage højde for, at nogle uddannelser kan have særlige udfordringer med studietidsforsinkelse.

De videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet kan i dag fastsætte krav om, at aflevering af opgaver og projekter m.v. er en forudsætning for deltagelse i en prøve. Med henblik på at fremme en aktiv studiekultur er det endvidere hensigten, at ministeren med hjemmel i § 10, stk. 1, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner vil fastsætte, at de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner fremover også vil få mulighed for at beslutte, om bedømmelsen af disse opgaver og projekter m.v. skal indgå som en del af den samlede karakterfastsættelse sammen med den afsluttende eksamen i faget.

Det forventes, at ministeren i medfør af bemyndigelsen i lovforslagets § 3, nr. 1, vil fastsætte reglerne således, at de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet vil kunne få mulighed for at fastsætte interne regler om et løbende studieaktivitetskrav allerede fra studieåret 2016-17.

3.4. Lov om maritime uddannelser

3.4.1. Mulighed for framelding til prøver

3.4.1.1. Gældende ret

Med fremdriftsreformen fra 2013 blev muligheden for framelding til prøver ophævet. De studerende har pligt til at følge uddannelsen, som den er tilrettelagt af uddannelsesinstitutionen, og er automatisk tilmeldt prøve i de uddannelseselementer, de er begyndt på. De er tilmeldt prøve ved alle tre prøveforsøg og uden mulighed for framelding til prøve. Dog kan institutionen dispensere, når det er begrundet i usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse, jf. § 41, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1289 af 14. december 2009 om eksamens- og prøveafholdelse samt bedømmelse af deltagere ved de maritime uddannelser med senere ændringer.

Institutionerne kan i dag fastsætte krav om f.eks. aflevering af skriftlige opgavebesvarelser eller mundtlige forelæggelser i undervisningen som en forudsætning for, at den studerende kan aflægge prøve i faget, jf. § 41, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 1289 af 14. december 2009 om eksamens- og prøveafholdelse samt bedømmelse af deltagere ved de maritime uddannelser med senere ændringer.

Institutionerne kan også fastsætte, at bedømmelsen af disse skriftlige opgaver eller mundtlige forelæggelser skal indgå som en del af den samlede karakterfastsættelse sammen med den afsluttende eksamen i faget, jf. § 6, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 1289 af 14. december 2009 om eksamens- og prøveafholdelse samt bedømmelse af deltagere ved de maritime uddannelser med senere ændringer.

3.4.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

De maritime uddannelsesinstitutioner har ønsket at få samme muligheder som universiteterne for en mere fleksibel tilrettelæggelse, som vil kunne bidrage til at fremme en aktiv studiekultur. Ministeren har fundet imødekommelse af ønsket hensigtsmæssigt også for de maritime uddannelser.

Med lovforslaget genindføres muligheden for framelding til prøve. Framelding skal dog ske inden for en af institutionen fastsat frist. De studerende skal fortsat automatisk være tilmeldt de uddannelseselementer med tilhørende prøver, som følger af uddannelsesinstitutionens tilrettelæggelse. Uddannelsesinstitutionerne vil dog stadig have mulighed for at fastsætte, at der ikke kan ske framelding til prøve i visse fag eller helt eller delvist i visse uddannelser.

Det vil, hvor det findes nødvendigt, kunne fremme en aktiv studiekultur og fastholde de studerende i deres uddannelse. Regler herom vil blive fastsat i en bekendtgørelse.

De hidtil gældende regler om dispensation fra kravet om tilmelding til fag og dertil hørende prøver, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse eller ved dokumenteret sygdom, vil blive opretholdt.

Det forventes, at ministeren i medfør af bemyndigelsen i lovforslagets § 4, nr. 1, vil fastsætte reglerne således, at de maritime uddannelsesinstitutioner vil kunne få mulighed for at fastsætte regler om framelding til prøver allerede fra studieåret 2016-2017.

3.4.2. Mulighed for løbende studieaktivitetskrav

3.4.2.1. Gældende ret

Efter de gældende regler kan institutionerne ikke fastsætte et løbende studieaktivitetskrav for de maritime uddannelser, hvorefter den studerende skal bestå et fastsat antal ECTS-point i løbet af en given periode for at kunne forblive indskrevet på uddannelsen, bortset fra studiestartprøven, hvor der gælder et krav om studieaktivitet (studieegnethed) på første år.

Med fremdriftsreformen fra 2013 er der således givet mulighed for, at en institution kan beslutte, at studerende skal deltage i og bestå en studiestartsprøve, for at kunne fortsætte på uddannelsen. Prøven skal afholdes senest 2 måneder efter studiestart. Regler for studiestartsprøven er fastsat ved § 9 a i bekendtgørelse nr. 1289 af 14. december 2009 om eksamens- og prøveafholdelse samt bedømmelse af deltagere ved de maritime uddannelser med senere ændringer. Med fremdriftsreformen fra 2013 er der endvidere givet mulighed for, at ministeren kan fastsætte regler om, at institutionerne kan indføre en førsteårsprøve, som skal være bestået, inden 2. studieår kan påbegyndes. Ministeren har ikke fastsat regler herom.

Herudover har institutionerne følgende muligheder for at øge de studerendes studieaktivitet:

1) Tidsgrænse

Der er for de fleste uddannelser fastsat en tidsgrænse for, hvornår den studerende senest skal have afsluttet uddannelsen. Har den studerende ikke afsluttet uddannelsen, dvs. gennemført og bestået de prøver, der indgår i uddannelsen inden for den fastsatte frist, kan den studerende udskrives af uddannelsen. Regler herom er fastsat i uddannelsesbekendtgørelserne for de forskellige maritime uddannelser.

2) Deltagelsespligt

Der er mulighed for, at institutionen kan fastsætte deltagelsespligt til uddannelseselementer, dvs. deltagelse i undervisningen, aflevering af opgavebesvarelser m.v. Regler herom er fastsat i uddannelsesbekendtgørelserne for de forskellige maritime uddannelser.

Deltagelse eller opgavebesvarelse kan også være en forudsætning for at gå til prøve, jf. § 41, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 1289 af 14. december 2009, om eksamens- og prøveafholdelse samt bedømmelse af deltagere ved de maritime uddannelser med senere ændringer.

3.4.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

De maritime uddannelsesinstitutioner har ønsket at få samme muligheder som universiteterne for en mere fleksibel tilrettelæggelse, som vil kunne bidrage til at fremme en aktiv studiekultur. Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt at imødekomme institutionernes ønske.

Med lovforslaget gives mulighed for, at den enkelte institution kan beslutte at fastsætte et studieaktivitetskrav for studerende på de maritime uddannelser. Ministeren vil som en konsekvens af lovforslagets § 4, nr. 1, fastsætte de centrale rammer, inden for hvilke den enkelte institution kan fastsætte regler om et studieaktivitetskrav. Det er hensigten, at ministeren bl.a. vil fastsætte, at institutionen ved indførelse af studieaktivitetskrav højst kan kræve, at den studerende skal bestå prøver af et omfang svarende til 45 ECTS-point pr. studieår. Endvidere skal den studerende altid have mulighed for tre prøveforsøg i de fag, som indgår i studieaktivitetskravet, inden den studerende kan udskrives af uddannelsen. Der kan dispenseres for et eventuelt studieaktivitetskrav, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse.

Et eventuelt studieaktivitetskrav kan af institutionen fastsættes for alle eller for nogle uddannelser eller for alle eller enkelte studieår, herunder variere i omfang mellem disse. Herved får institutionen mulighed for at tage højde for, at de forskellige uddannelser ikke har samme udfordringer med studietidsforsinkelse.

Muligheden for at fastsætte studieaktivitetskrav supplerer institutionernes eksisterende muligheder for at sikre en aktiv studiekultur, herunder studiestartsprøven. Denne eksisterende mulighed vil fortsætte uændret.

Det forventes, at ministeren i medfør af bemyndigelsen i lovforslagets § 4, nr. 1, vil fastsætte reglerne således, at de maritime uddannelsesinstitutioner vil kunne få mulighed for at fastsætte regler om et løbende studieaktivitetskrav allerede fra studieåret 2016-2017.

3.5. Lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet

3.5.1. Ophævelse af det centrale krav om tilmelding til fag og prøver (60 ECTS-point pr. studieår)

3.5.1.1. Gældende ret

Det følger af §§ 2-5 i lov nr. 1362 af 16. december 2014 om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, at institutionerne kan udbyde kunstnerisk baserede heltidsuddannelser indtil det højeste niveau. Efter lovens § 12, stk. 1, nr. 1 og 2, fastsætter kulturministeren regler om uddannelsernes niveau, indhold og varighed, herunder om tilmelding af studerende til uddannelseselementer, om eksaminer, prøver og bedømmelser, herunder om studerendes tilmelding til og afmelding fra disse. Institutionerne skal tilrettelægge uddannelserne sådan, at den studerende kan fuldføre uddannelsen inden for den fastsatte normerede studietid.

De videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet har pligt til at sikre, at samtlige studerende på uddannelserne hvert studieår bliver tilmeldt uddannelsens fag og prøver svarende til 60 ECTS-point, uanset at den studerende mangler at bestå prøver fra det foregående

studieår, jf. lov nr. 1362 af 16. december 2014 om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet. Den studerende er automatisk tilmeldt prøver uden mulighed for afmelding.

Institutionerne kan dispensere fra kravet om tilmelding til fag og dertil hørende prøver, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse, og hvor den studerende ikke vil være i stand til at gennemføre på normeret tid.

3.5.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kulturministeriet ønsker at give de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet mere fleksible rammer til at tilrettelægge uddannelserne efter konkrete udfordringer og behov i forhold til studie gennemførelsetider. Med lovforslaget foreslås det derfor at ophæve det centralt fastsatte krav om, at studerende på uddannelserne skal tilmeldes fag og prøver svarende til nye 60 ECTS-point hvert studieår ophævet.

Fremover foreslås det, at den enkelte institution selv fastsætter regler for tilmelding til fag og prøver inden for en af ministeren fastsat ramme. Det er hensigten, at ministeren med hjemmel i § 12, stk. 1, nr. 1, som affattet ved lovforslagets § 5, nr. 1, fastsætter følgende regler, inden for hvilke den enkelte institutions ledelse skal fastsætte interne regler for tilmelding til fag og prøver:

- Om det er institutionen eller den enkelte studerende, som har ansvaret for at foretage tilmeldingen til fag og prøver, herunder til omprøve.

- Om der skal fastsættes et krav til tilmeldingen til fag og prøver opgjort i ECTS-point, herunder om dette krav skal omfatte både nye fag og dertil hørende prøver samt prøver i ikke beståede fag fra tidligere semestre eller studieår. Institutionen kan dog højst kræve tilmelding af den studerende til fag og dertil hørende prøver svarende til nye 60 ECTS-point hvert studieår.

- Om der skal være mulighed for automatisk tilmelding til de enkelte prøveforsøg, herunder om der skal være mulighed for framelding.

De interne regler for tilmelding til fag og prøver vil kunne fastsættes således, at de kan være ens for alle institutionens uddannelser, herunder på alle studieår, eller de kan være forskellige på de enkelte uddannelser, herunder på de enkelte studieår. Herved vil institutionen kunne tage højde for, at de forskellige uddannelser ikke har samme udfordringer med studietidsforsinkelse.

Det er samtidig hensigten, at ministeren vil fastsætte, at den enkelte institution fremover vil kunne beslutte at fravige de internt fastsatte regler om tilmelding til et eller flere fag og prøver i et studieår, såfremt studerende ved institutionen er iværksættere. Ministeren vil fastsætte de centrale rammer, inden for hvilke den enkelte institution skal fastsætte interne

regler, der klart afgrænser, hvilke studerende der kan anses for at være iværksættere, såfremt institutionen ønsker at benytte denne mulighed. Ministeren forventes f.eks. at fastsætte, at de studerende skal dokumentere enten at have selvstændig virksomhed, der har omsætning og indtægtsgivende aktiviteter, eller er en del af et etableret iværksættermiljø. Desuden forventes det, at ministeren fastsætter, at den enkelte institution bestemmer en tidsmæssig begrænsning for perioden, hvor der kan opnås dispensation. Ministeriet kan indlede en dialog med institutionerne forud for udarbejdelse af de centrale regler.

Det er endvidere hensigten, at ministeren vil fastsætte, at den enkelte institution også vil kunne beslutte en fravigelse af de internt fastsatte regler om tilmelding til et eller flere fag og prøver i et studieår, såfremt studerende ved institutionen samtidig er formænd i frivillige organisationer under Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF). For også at sikre, at der ikke opstår utilsigtet brug af dispensationer for disse studerende, vil ministeren fastsætte krav om, at den studerende bestrider en formandspost, at der er tale om en landsdækkende medlemsorganisation under DUF, og at den studerende dokumenterer, at hvervet har et så betydeligt omfang, at det reelt ikke er muligt at være fuldtidsstuderende.

Det er forventningen, at de hidtil gældende regler om dispensation fra kravet om tilmelding til fag og dertil hørende prøver, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse, vil blive opretholdt.

For at den foreslåede ordning ikke skal indeholde risiko for øget studietidsforsinkelse på de videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet, vil ministeren lade justeringen blive ledsaget af en justering af institutionernes rammeaftaler, så der stilles krav om tæt monitorering eller om nedbringelse af studietider på institutionerne.

Det er forventningen, at ministeren i medfør af bemyndigelsen i lovforslagets § 5, nr. 1, vil fastsætte reglerne, således at de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet vil få mulighed for at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding til fag og prøver allerede fra studieåret 2016-17. Institutionernes regler skal dog senest være fastsat, således at de kan få virkning fra studieåret 2017-18, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 6, stk. 4.

3.5.2. Mulighed for løbende studieaktivitetskrav

3.5.2.1. Gældende ret

Efter de gældende regler kan de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet ikke fastsætte et løbende studieaktivitetskrav for uddannelserne i form af bestå-krav. Et løbende studieaktivitetskrav for hele eller dele af uddannelsen vil indebære, at den studerende skal bestå et fastsat antal ECTS-point i løbet af en given periode for, at den studerende kan forblive indskrevet på uddannelsen.

3.5.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kulturministeriet ønsker at give de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet mere fleksible rammer til at tilrettelægge uddannelserne efter konkrete udfordringer og behov i forhold til studie gennemførelsetider. Med lovforslaget gives mulighed for, at institutionerne kan beslutte at fastsætte et studieaktivitetskrav for studerende på uddannelser, der udbydes i medfør af § 7, stk. 1, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet. Ministeren vil som en konsekvens af lovforslagets § 5, nr. 1, fastsætte de centrale rammer, inden for hvilke den enkelte institution kan fastsætte interne regler om et studieaktivitetskrav. Det er hensigten, at ministeren bl.a. vil fastsætte, at institutioner, som ønsker at indføre et studieaktivitetskrav, højst kan kræve, at den studerende skal bestå prøver af et omfang svarende til 45 ECTS-point pr. studieår. Endvidere vil den studerende altid skulle have mulighed for tre prøveforsøg i de fag, som indgår i studieaktivitetskravet, inden den studerende kan udskrives af uddannelsen. Der vil kunne dispenseres for et eventuelt studieaktivitetskrav, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse.

Et eventuelt studieaktivitetskrav vil af den enkelte institutions ledelse kunne fastsættes for alle eller for nogle uddannelser ved institutionen og vil desuden kunne fastsættes for alle eller enkelte studieår, herunder variere i omfang mellem disse. Herved får institutionen mulighed for at tage højde for, at de forskellige uddannelser ikke har samme udfordringer med studietidsforsinkelse.

Såfremt den studerende er iværksætter eller formand i en frivillig organisation under Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), får institutionerne også mulighed for at fravige et eventuelt fastsat studieaktivitetskrav for disse studerende. Der henvises til bemærkningerne ovenfor under pkt. 3.5.1.2.

Det er forventningen, at ministeren i medfør af bemyndigelsen i lovforslagets § 5, nr. 1, vil fastsætte reglerne, således at de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet vil få mulighed for at fastsætte interne regler om studieaktivitetskrav allerede fra studieåret 2016-17.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Muligheden for faglig supplerings mellem bachelor- og kandidatuddannelse følger reglerne for deltidsuddannelse. Der ydes tilskud efter deltidsstaxametersatserne, og deltagerne betaler herudover deltagerbetaling. Baseret på aktivitetsniveauet for supplerings før fremdriftsreformen i 2013 samt de anslåede effekter af betinget optag og suppleringsgrænsen på maksimum 30 ECTS-point forventes en aktivitet på ca. 150 årsværk. Lovforslaget skønnes at medføre merudgifter på ca. 4 mio. kr. årligt til deltidsstaxametertilskud.

Merudgifterne i 2016 dækkes ved disponering af finanslovs-konto § 19.23.05.50. Omstillingsreserve. Fra 2017 indarbej-

des budgettet i det samlede budget for deltidsuddannelse på universiteterne ved overførsel fra finanslovskonto § 19.23.05.50. Omstillingsreserve.

Lovforslaget vil ikke medføre udgifter for kommuner og regioner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslevet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslevet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 7. december 2015 til den 11. januar 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Akademikerne, Akademirådet, Akademisk Arkitektforening, Akkrediteringsrådet, Arkitektskolen Aarhus, Billedkunstnerenes Forbund, Copenhagen Business School – Handelshøjskolen, C3, Danmarks Akkrediteringsinstitution, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Innovationsfond, Danmarks Liberale Studerende, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Danmarks Rederiforening, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Arkitektur Center, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Idrætsforbund, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Dansk Musikerforbund, Dansk Musikpædagogisk Forening, Dansk Skuespillerforbund, Dansk Sø-Restaurations Forening, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Designere, Danske Erhvervsakademier, Danske Handicaporganisationer, Danske Kunsthåndværkere, Danske Landskabsarkitekter, Danske Professions-

højskoler, Danske Regioner, Danske Revisorer – FSR, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Universiteter, Datatilsynet, DDA (Danish Design Association), Den Danske Filmskole, Den Danske Scenekunstskole, Designskolen Kolding, De Studerendes Landsråd (DSL), Det Centrale Handicapråd, Det Jyske Musikkonservatorium, Det Kongelige Danske Kunstakademis Billedskoler, Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering, Det Kongelige Danske Musikkonservatorium, DGI (Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger), Erhvervsakademi Aarhus, Erhvervsakademi Kolding, Erhvervsakademi Lillebælt, Erhvervsakademi Midt-Vest, Erhvervsakademi Sjælland, Erhvervsakademi Syd-Vest, Erhvervsakademiet Copenhagen Business Academy, Erhvervsakademiet, Dania, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Fredericia Maskinmesterskole, Frit Forum - Socialdemokratiske Studerende, FTF, Ingeniørforeningen i Danmark, IT-Universitetet i København, KL, Konservative Studerende, Kulturministeriets Rektorer, Københavns Erhvervsakademi, Københavns Maskinmesterskole, Københavns Universitet, Lederne, Lærernes Centralorganisation, Lærerstudendes Landskreds, Maritime Studerende Danmark, Maskinmestrenes Forening, Marstal Navigationsskole, MARTEC, Frederikshavn, Metal Søfart, Nordisk Konservator Forbund, Nyborg Søfartsskole, Professionshøjskolen Metropol, Professionshøjskolen UCC, Pædagogstudendes Landssammenslutning, Rederiforeningen af 2010, Rektorkollegiet for de kunstneriske og kulturelle uddannelser, repræsentanter for forstandere for de maritime institutioner, repræsentanter for de studerende på de maritime uddannelsesinstitutioner, repræsentanter for undervisere på de maritime institutioner, Rektorkollegiet for de maritime uddannelser, Rigsrevisionen, Roskilde Universitet, Rytmisk Musikkonservatorium, Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser, Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende, SIMAC, Svendborg, Skagen Skipperskole, Skoleskibet Georg Stage, Svendborg Søfartsskole, Syddansk Musikkonservatorium, Syddansk Universitet, Sygeplejestuderendes Landssammenslutning, Søfartens Ledere, Teatrenes Interesseorganisation, Teknisk Landsforbund, Tekniq, Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser, University College Lillebælt, University College Nordjylland, University College Sjælland, University College Syddanmark, VIA University College, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Århus Maskinmesterskole.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslevet m.v.	Ingen	Ingen

Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter de gældende regler kan et universitet tillade bachelorer og professionsbachelorer, der ikke opfylder de fastsatte adgangskrav til en given kandidatuddannelse, at de efter optagelsen supplerer deres bacheloruddannelse i et omfang svarende til højst 15 ECTS-point. Denne supplerings skal være gennemført og bestået senest med udgangen af første år på kandidatuddannelsen for, at den studerende kan fortsætte på kandidatuddannelsen. Universiteterne finansierer selv udgifterne til denne supplerings.

Samtidig er der i 2014 indført en 2-årig overgangsordning frem til 31. august 2016. Denne ordning tillader, at bachelorer og professionsbachelorer kan supplere deres bachelor- eller professionsbacheloruddannelse via enkeltfag fra eksisterende bacheloruddannelser, inden de ansøger om optagelse på en given kandidatuddannelse. Efter denne ordning er der ikke fastsat en begrænsning på omfanget af suppleringsen. Universiteterne modtager deltidsstaxameter til finansiering af disse enkeltfag, og den studerendes deltagerbetaling refunderes af staten.

For at sikre bedre sammenhæng i uddannelsessystemet åbnes der med lovforslaget mulighed for, at universitetet igen kan tillade, at bachelorer og professionsbachelorer, der ikke opfylder de fastsatte adgangskrav til en given kandidatuddannelse, kan supplere deres bacheloruddannelse. Det er dog hensigten, at der kun undtagelsesvis vil være behov for supplerings, idet supplerings alene er relevant for bachelorer og professionsbachelorer, hvor uddannelsen er fagligt beslægtet med den kandidatuddannelse, der søges optagelse på, men hvor der er behov for supplerings i enkelte vigtige fag.

Det foreslås, at universitetets udbud af supplerings normalt vil ske som enkeltfag fra eksisterende bacheloruddannelser, jf. universitetslovens § 5, stk. 2. Enkeltfag er en afgrænset del af en uddannelse, hvortil der er knyttet en prøve, eksamen eller selvstændig bedømmelse i øvrigt. Kun i de tilfælde, hvor enkeltfag ikke er relevant, vil der kunne være behov for at udbyde egentlige suppleringsforløb, og disse forløb vil forudsætte ministerens godkendelse.

Supplerings vil blive finansieret efter de almindelige regler om deltidsuddannelse, jf. universitetslovens § 19, stk. 1, og § 26, stk. 1, og bekendtgørelse nr. 1188 af 7. december

2009 om deltidsuddannelse ved universiteterne (deltidsbekendtgørelsen) med senere ændringer vil blive ændret i overensstemmelse hermed.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.3.2.

Til nr. 2

Efter de gældende regler har bachelorer og professionsbachelorer i en 2-årig overgangsperiode fået mulighed for at supplere deres bacheloruddannelse, inden de søger optagelse på en kandidatuddannelse. Overgangsperioden udløber den 31. august 2016. Bestemmelsen ophæves som en lovteknisk konsekvens af, at den midlertidige 2-årige overgangsordning kun har gyldighed til og med den 31. august 2016, jf. § 1, nr. 1, og § 8, stk. 3, i lov nr. 1377 af 16. december 2014 om ændring af universitetsloven og forskellige andre love samt de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.3.1.

Til nr. 3

Efter de gældende regler kan bachelorer og professionsbachelorer få mulighed for at supplere deres bacheloruddannelse på op til 15 ECTS-point efter optagelsen på en kandidatuddannelse, jf. den gældende bestemmelse i universitetslovens § 5 a. Bestemmelsen ophæves som en konsekvens af, at denne suppleringsmulighed foreslås ophævet med dette lovforslag og erstattet af nye regler om supplerings, jf. de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.3.2. og de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1.

Til nr. 4

Efter de gældende regler fastsætter det enkelte universitet selv adgangskrav til dets kandidatuddannelser, og disse skal fremgå af studieordningen for den enkelte kandidatuddannelse. Det skal således fremgå af studieordningen, hvilke af de mest centrale og relevante bacheloruddannelser der giver adgang til at blive optaget på en kandidatuddannelse, og eventuelt hvilke særlige adgangskrav med hensyn til fag eller fagelementer og disses omfang i ECTS-point den studerende skal have opfyldt på den enkelte bacheloruddannelse for at kunne optages på kandidatuddannelsen. Herved har den studerende mulighed for at få kendskab til adgangskravene, hvilket bl.a. bidrager til gennemsigtighed til brug for de studerende valg af bacheloruddannelse, herunder fagsammensætning på bacheloruddannelsen. Der henvises til § 10, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse nr. 1520 af 16. december 2013 om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen).

Med bestemmelsen får ministeren en ny bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om suppleringskrav med henblik på at opfylde adgangskrav til en kandidatuddannelse. Ministeren vil i medfør af bemyndigelsen fastsætte, at universitetet i dets vurdering af den enkelte ansøger til en kandidatuddannelse kun må inddrage ansøgerens bacheloruddannelse eller professionsbacheloruddannelse samt øvrige relevante uddannelsesaktiviteter på op til 30 ECTS-point.

Ministeren vil herudover fastsætte, at suppleringsaktiviteter på op til 30 ECTS-point, der er gennemført efter afsluttet bacheloruddannelse, kun kan indgå i optagelsesgrundlaget, hvis den studerende inden påbegyndelsen af suppleringsaktiviteten har fået betinget optagelse på den pågældende kandidatuddannelse. Desuden vil ministeren fastsætte, at fag, der ligger forud for en afsluttet bacheloruddannelse, vil kunne godkendes som suppleringsaktivitet, men fortsat kun hvis den relevante aktivitet har et omfang på op til 30 ECTS-point.

Ministeren vil endvidere fastsætte de nye regler om finansiering af universiteternes udbud af suppleringskrav med hjemmel i universitetslovens § 8, stk. 1. Det vil ske ved en ændring af bekendtgørelse nr. 1188 af 7. december 2009 om deltidsuddannelse ved universiteterne (deltidsbekendtgørelsen) med senere ændringer.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.3.2. samt bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1.

Til nr. 5

Med hjemmel i universitetsloven er der i bekendtgørelse nr. 257 af 18. marts 2015 om adgang til bacheloruddannelser ved universiteterne (bacheloradgangsbekendtgørelsen) med senere ændringer fastsat regler om adgangskrav, optagelse, indskrivning og orlov for universiteternes bacheloruddannelser. Det indgår heri, at adgang til bacheloruddannelser forudsætter en gymnasial eksamen, opfyldelse af specifikke adgangskrav samt opfyldelse af eventuelle karakterkrav. Karakterkrav fastsættes af det enkelte universitet.

Det foreslås med bestemmelsen, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om særlig anvendelse af karakterkrav. Ministeren vil dermed kunne fastsætte regler om, at et universitet kan fastsætte et karakterkrav, der kun gælder for en afgrænset del af ansøgerne til studiepladserne på en bacheloruddannelse, herunder under hvilke betingelser.

Med forslaget udbygges universiteternes eksisterende muligheder for at fastsætte karakterkrav som en del af adgangskravene til en bacheloruddannelse. Karakterkravet vil således fremover f.eks. kunne være afgrænset til kun at gælde ansøgerne i én af de kvoter, som en bacheloruddannelses studiepladser efter de gældende regler opdeles i, hvis der er flere kvalificerede ansøgere end studiepladser på uddannelsen.

Fastsættelse af karakterkrav, der kun gælder for en afgrænset del af ansøgerne til studiepladserne på en bacheloruddannelse, indebærer et vist element af forskelsbehandling af ansøgerne. Der vil derfor ved udmøntningen af bemyndigelsen blive taget særligt hensyn til, at alle gældende krav

om ligebehandling af bestemte persongrupper og Danmarks forpligtelser i internationale anliggender m.v. fortsat respekteres.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.4.2.

Til nr. 6

Efter de gældende regler skal universiteterne sikre, at de studerende hvert studieår tilmeldes fag og dertil hørende prøver svarende til nye 60 ECTS-point. Det gælder, uanset at den studerende mangler at bestå prøver fra forudgående studieår. Universitetet har mulighed for at framelde en studerende et eller flere fag i et studieår, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis der foreligger usædvanlige forhold, og hvor den studerende ikke vil være i stand til at gennemføre på normeret studietid. Der henvises til § 7 i bekendtgørelse nr. 1520 af 16. december 2013 om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen) og til § 14 og § 18 i bekendtgørelse nr. 670 af 19. juni 2014 om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen).

Efter de gældende regler skal kandidatspecialet påbegyndes og afleveres inden for den tidsramme, der i studieordningen for den enkelte kandidatuddannelse er fastsat herfor, og som gælder for heltidsuddannelse. Hvis den studerende ikke afleverer specialet inden for den fastsatte frist, skal universitetet godkende en ændret opgaveformulering, der skal ligge inden for samme emneområde, og samtidig fastsætter universitetet en ny afleveringsfrist på tre måneder. Der henvises til § 21, stk. 7 og 8, i uddannelsesbekendtgørelsen, og § 14, stk. 2, i eksamensbekendtgørelsen.

Med henblik på at give universiteterne mere frihed og fleksible rammer til at tilrettelægge uddannelserne efter de konkrete udfordringer og behov vil ministeren med bestemmelsen fastsætte en central ramme for bachelor- og kandidatuddannelser, der udbydes efter reglerne om heltidsuddannelse, jf. universitetslovens § 4, stk. 1, nr. 1 og 2. Inden for denne ramme vil det enkelte universitet få pligt til at fastsætte interne regler for tilmelding og framelning af studerende til bachelor- og kandidatuddannelsens fag og prøver. Inden for denne ramme vil det enkelte universitet endvidere få mulighed for at fastsætte interne regler om et løbende studieaktivitetskrav i form af bestå-krav. Ministeren vil opretholde de gældende afleveringsfrister for kandidatspecialer.

Et års heltidsstudier svarer til 60 ECTS-point. Derfor vil ministeren fastsætte, at det enkelte universitet højst kan kræve tilmelding til nye fag og prøver svarende til nye 60 ECTS-point hvert studieår. Det betyder, at universitetet fremover vil kunne vælge at fastholde den retstilstand, som i dag er et centralt krav. Den studerende vil således ikke kunne pålægges tilmelding til nye fag og dertil hørende prøver, som ligger ud over den normerede studietid, men universitetet kan tillade, at den enkelte studerende eksempelvis tilmeldes 40 ECTS-point i et semester. Universitetet vil som hidtil også kunne tillade studerende, at de kan gennemføre hele uddannelsen på kortere tid end normeret tid.

Universitetet vil få mulighed for at fastsætte forskellige regler for de enkelte uddannelser, herunder bestemme hvornår ordinære prøver og omprøver skal placeres tidsmæssigt. Reglerne skal dog være de samme for alle studerende, der er indskrevet på samme uddannelse. Ved udarbejdelse af de interne regler forventes det, at det enkelte universitet bl.a. skal fastlægge, om det er den enkelte studerende eller universitetet, der har ansvaret for tilmelding til de enkelte fag og prøver, om der er automatisk tilmelding til prøverne ved tilmelding til fag, og om der eventuelt er mulighed for at foretage rettidig framelding til prøver.

Ministeren vil endvidere fastsætte, at et universitet kan fravige dets internt fastsatte regler om tilmelding til et eller flere fag i et studieår og et eventuelt fastsat studieaktivitetskrav, såfremt den studerende er iværksætter, eller såfremt den studerende er formand i en frivillig organisation under Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF). Studerende, der opnår denne tilladelse, indgår fortsat i opgørelsen af den samlede studietidsreduktion.

Universiteterne er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning og omfattet af forvaltningsloven og skal følge de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger. Det enkelte universitets egne regler vil skulle være klare og gennemskuelige for de studerende samt administrerbare for universitetets administrative personale. Reglerne vil skulle offentliggøres på universitetets hjemmeside, inden de træder i kraft. Herved sikres, at de studerende vil kunne orientere sig om de krav, der gælder for deres uddannelsesforløb.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.1.2. og 3.1.2.2.

Til nr. 7

Den foreslåede ændring er en teknisk konsekvens af, at den gældende bestemmelse i universitetslovens § 19, stk. 3, ophæves, jf. lovforslagets § 1, nr. 9.

Til nr. 8

Ministeren kan med hjemmel i universitetslovens § 4, stk. 5, fastlægge maksimumsrammer for tilgangen til universitetsuddannelser (dimensionering). Til forskel fra de gældende regler om udbetaling af aktivitetsbestemte tilskud til erhvervsakademier, professionshøjskoler og maritime uddannelsesinstitutioner er der ikke i universitetsloven fastsat regler om, at udbetaling af tilskud til universiteter skal ske i overensstemmelse med en fastsat dimensionering.

Med den foreslåede bestemmelse fastsættes det, at der udbetales tilskud til universiteterne i overensstemmelse med en eventuelt fastsat dimensionering. Bestemmelsen indebærer, at et universitet ikke vil kunne modtage aktivitetsbestemte tilskud til studerende, der optages på en dimensioneret uddannelse ud over den fastsatte og udmeldte dimensionering.

Med bestemmelsen vil universiteterne blive sidestillet med professionshøjskoler, erhvervsakademier og maritime uddannelsesinstitutioner i relation til udmøntning af bevilningen.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.5.2.

Til nr. 9

Efter de gældende regler får universiteterne ikke tilskud til udbud af supplerende uddannelsesaktivitet efter universitetslovens § 5 a, jf. den gældende bestemmelse i universitetslovens § 19, stk. 3. Bestemmelsen ophæves som en konsekvens af, at denne suppleringsmulighed foreslås ophævet med dette lovforslag og vil blive erstattet af nye regler om suppleringsmulighed, jf. de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.3.2. og de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1 og 4.

Til nr. 10

Universitetsloven indeholder ikke i dag regler om ministerens reaktionsmuligheder over for universiteter, det måtte optage studerende ud over en fastsat maksimumsramme for tilgangen til en uddannelse (dimensionering).

Det foreslås at nyaffatte den eksisterende bestemmelse i universitetslovens § 19, stk. 8, med henblik på at give ministeren mulighed for at reducere det aktivitetsbestemte tilskud i tilfælde af, at et universitet overskrider en fastsat dimensionering.

Med den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen videreføres hjemmelen til, at ministeren kan bestemme, hvilke studerende, herunder hvilke udenlandske studerende, der kan udløse tilskud efter stk. 1, jf. L 125, Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 2828.

Hvis det følger af EU-retten, konventioner eller aftaler, at en udenlandsk studerende ikke selv skal betale for uddannelsen i Danmark, jf. § 26 i universitetsloven om deltagerbetaling, udløses der tilskud.

Udlændinge omfattet af udlændingelovens § 9 i og bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende, hvorefter udlændinge kan gives opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold til deltagelse i en videregående uddannelse, vil ikke udløse tilskud, medmindre dette følger af EU-retten, konventioner eller aftaler, som nævnt ovenfor. Ministeren kan dog bestemme, at udenlandske studerende, som et universitet indskriver som led i en gensidig udvekslingsaftale med et udenlandsk universitet, altid kan udløse tilskud, hvis der er balance i udvekslingen. Ministeren kan også i andre tilfælde, hvor det måtte vise sig ønskeligt, fastsætte regler om, at udenlandske studerende ikke udløser tilskud.

Med nyaffattelsen foreslås det desuden, at ministerens bemyndigelse udvides, således at ministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om reduktion af aktivitetsbestemte tilskud som følge af overskridelse af en dimensionering.

Ministerens bemyndigelse vil blive anvendt til at fastsætte nærmere regler i bekendtgørelse nr. 598 af 8. marts 2015 om tilskud og revision m.v. ved universiteterne, herunder om at ministeren ved overskridelse af en dimensionering kan tilbageholde tilskud, kræve allerede udbetalte tilskud tilbagebetalt eller modregne for meget udbetalt tilskud i næste års tilskud.

Efter den foreslåede bestemmelse vil en reduktion indebære, at den tilskudsudløsende aktivitet reduceres for den årgang, hvor overskridelsen er konstateret, eller hvis uddannelsesaktiviteten på den dimensionerede uddannelse som følge af overflytninger el.lign. i betydeligt omfang overskrider den aktivitet, som kan forventes som følge af dimensioneringen.

Ministeren vil tage hensyn til det enkelte universitets særlige forhold ved beslutningen om, hvorvidt universitetets overskridelse af den fastsatte dimensionering skal medføre økonomiske konsekvenser. Det tages med i overvejelserne, hvorvidt der er tale om en betydelig overskridelse af en dimensionering ved en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. Hvis omfanget af overskridelsen ikke blot skyldes en mindre fejl i forbindelse med optagelsesprocessen (dvs. ganske få studerende), vil der være en formodning for, at der er tale om en ikke ubetydelig overskridelse.

Hjemlen vil medføre, at universiteternes tilskudsudløsende aktivitet kan reduceres i forhold til den indberettede aktivitet. Denne mulighed vil kunne anvendes, uanset på hvilket grundlag dimensioneringen er fastsat. En reduktion vil blive tilrettelagt således, at en eventuel overskridelse af en dimensionering som følge af en eventuel fleksibilitetsgaranti eller optagelse af såkaldte retskravsbachelorer friholdes. I dag indebærer fleksibilitetsgarantien, at der kan optages op til 10 pct. øvrige studerende ud over dimensioneringen, og at der vil være finansiering til denne aktivitet. Flexibilitetsgarantien bringes i dag i anvendelse, hvis retskravsbachelorerne udfylder hele det udmeldte loft for optaget på kandidatuddannelserne. Retskravet omfatter optagelse på den kandidatuddannelse, der er den naturlige overbygning af bacheloruddannelsens fagområde eller fagområder, ved samme universitet i direkte forlængelse af den afsluttede bacheloruddannelse, jf. § 10 i bekendtgørelse nr. 258 af 18. marts 2015 om adgang til kandidatuddannelser ved universiteterne (kandidatadgangsbekendtgørelsen).

Modellen for dimensionering evalueres i 2017 og eventuelle ændringer af modellen vil blive håndteret i forlængelse heraf.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.5.2.

Til nr. 11

Den foreslåede ændring er en teknisk konsekvens af, at den gældende bestemmelse i universitetslovens § 19, stk. 3, ophæves, jf. lovforslagets § 1, nr. 9.

Til nr. 12

Den foreslåede ændring er en teknisk konsekvens af, at den gældende bestemmelse i universitetslovens § 19, stk. 3, ophæves, jf. lovforslagets § 1, nr. 9.

Til nr. 13

Den foreslåede ændring er en teknisk konsekvens af, at den gældende bestemmelse i universitetslovens § 26 a, ophæves, jf. lovforslagets § 1, nr. 20.

Til nr. 14

Den foreslåede ændring er en teknisk konsekvens af, at den gældende bestemmelse i universitetslovens § 19, stk. 3, ophæves, jf. lovforslagets § 1, nr. 9.

Til nr. 15

Efter de gældende regler afholder universiteterne udgiften til supplerende uddannelsesaktivitet for danske borgere og for udenlandske borgere, der har krav på ligestilling med danske borgere, jf. den gældende bestemmelse i universitetslovens § 26, stk. 3. Bestemmelsen ophæves som en konsekvens af, at denne suppleringsmulighed foreslås ophævet med dette lovforslag og vil blive erstattet af nye regler om suppling, jf. de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.3.2. og de specielle bemærkninger til § 1, nr. 1 og 4.

Til nr. 16

Den foreslåede ændring er en teknisk konsekvens af, at den gældende bestemmelse i universitetslovens § 26, stk. 3, ophæves, jf. lovforslagets § 1, nr. 15.

Til nr. 17

Den foreslåede ændring er en teknisk konsekvens af, at den gældende bestemmelse i universitetslovens § 26, stk. 3, ophæves, jf. lovforslagets § 1, nr. 15.

Til nr. 18

Den foreslåede ændring er en teknisk konsekvens af, at den gældende bestemmelse i universitetslovens § 26, stk. 3, ophæves, jf. lovforslagets § 1, nr. 15.

Til nr. 19

Den foreslåede ændring er en teknisk konsekvens af, at den gældende bestemmelse i universitetslovens § 26, stk. 3, ophæves, jf. lovforslagets § 1, nr. 15.

Til nr. 20

Efter de gældende regler har bachelorer og professionsbachelorer i en 2-årig overgangsperiode fået mulighed for at supplere deres bacheloruddannelse, inden de søger optagelse på en kandidatuddannelse. Suppleringen finansieres efter reglerne om deltidsuddannelse, men således at staten refunderer deltagerbetalingen for den studerende. Overgangsperioden udløber den 31. august 2016. Bestemmelsen ophæves som en lovteknisk konsekvens af, at den midlertidige overgangsordning kun har gyldighed til og med den 31. august 2016, jf. § 1, nr. 5, og § 8, stk. 3, i lov nr. 1377 af 16. december 2014 om ændring af universitetsloven og forskellige andre love. Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1.3.1.

Til § 2

Til nr. 1

Den studerende har efter de gældende regler ikke mulighed for at framelde sig prøver i fag, de er begyndt på, jf. § 5, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1519 af 16. december 2013 om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser.

Med den foreslåede ændring føres bestemmelsen tilbage til bestemmelsen fra før fremdriftsreformen fra 2013, således at muligheden for framelding til prøver genindføres. Uddannelsesinstitutionen får dog mulighed for også at beslutte – for visse fag eller hele eller dele af uddannelser – at fastholde, at framelding til prøver ikke kan ske, hvilket er den retstilstand, som i dag er centralt fastsat.

Den enkelte institution får endvidere mulighed for at fastsætte regler om eventuelle krav til studieaktivitet.

Ministeren vil fastsætte de centrale rammer, inden for hvilke den enkelte institution kan fastsætte regler om krav til studieaktivitet. Ministeren vil bl.a. fastsætte, at den enkelte uddannelsesinstitution højst kan kræve, at den studerende skal bestå prøver af et omfang svarende til 45 ECTS-point pr. studieår.

Uddannelsesinstitutionen vil få mulighed for at fastsætte forskellige regler for de enkelte uddannelser, herunder bestemme, hvornår ordinære prøver og omprøver skal placeres tidsmæssigt. Reglerne skal dog være de samme for alle studerende, der er indskrevet på samme uddannelse.

Ministeren vil endvidere fastsætte, at en uddannelsesinstitution kan fravige de fastsatte regler om framelding fra en eller flere prøver i et studieår og et eventuelt fastsat studieaktivitetskrav, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Uddannelsesinstitutionerne er en del af den offentlige forvaltning og er derfor omfattet af forvaltningsloven og skal følge de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger. Uddannelsesinstitutionens egne regler skal være klare og gennemskuelige for de studerende samt administrerbare for uddannelsesinstitutionens administrative personale. Reglerne skal fastsættes i studieordningen for den enkelte uddannelse og offentliggøres på uddannelsesinstitutionens hjemmeside, inden de træder i kraft. Herved sikres, at de studerende kan orientere sig om de krav, der gælder for deres uddannelsesforløb.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2.1.2.

Til nr. 2

Universiteterne udbyder i medfør af § 7 i universitetsloven en række uddannelser, som følger reglerne i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser og regler fastsat i medfør af denne lov. Det drejer sig primært om diplomingeniøruddannelserne, der er professionsbacheloruddannelser, og som udbydes af universiteter.

Det foreslås med bestemmelsen, at ministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om, at erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser, som udbydes af universiteter, men som er omfattet af lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, får samme redskaber som universitetets bacheloruddannelser i forhold til fremdriftsreformen, dvs. regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver, studieaktivitetskrav m.v.

Uddannelserne vil fortsat være omfattet af disse uddannelsers uddannelsesbekendtgørelser.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2.3.2.

Til § 3

Til nr. 1

I henhold til bekendtgørelse nr. 1526 af 16. december 2013 om eksamen og censur ved de videregående kunstneriske uddannelser under Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser og bekendtgørelse nr. 1410 af 12. december 2014 om uddannelser ved de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område kan de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner fastsætte interne regler med henblik på at øge studieaktiviteten, herunder om studiestartsprøve, førsteårsprøve, krav om deltagelse i undervisning og om tidsgrænse for afslutning af uddannelse.

Det foreslås, at ministeren kan fastsætte regler om, at de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Uddannelses- og Forskningsministeriet kan fastlægge et studieaktivitetskrav.

Et studieaktivitetskrav vil kunne fastsættes for enkelte eller alle studieår, og studieaktivitetskravet vil kunne have forskelligt omfang målt i ECTS-point i de studieår, hvor det gælder.

Muligheden for at fastsætte studieaktivitetskrav supplerer dermed de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioners eksisterende muligheder for at sikre en aktiv studiekultur.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.3.1.2.

Til § 4

Til nr. 1

Den studerende har efter gældende regler ikke mulighed for at framelde sig prøver i fag, de er begyndt på, jf. § 41, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1289 af 14. december 2009 om eksamens- og prøveafholdelse samt bedømmelse af deltagere ved de maritime uddannelser med senere ændringer.

Med den foreslåede ændring føres bestemmelsen tilbage til bestemmelsen fra før fremdriftsreformen i 2013, således at muligheden for framelding til prøver genindføres.

Uddannelsesinstitutionen får dog mulighed for også at vælge – for visse fag eller hele eller dele af uddannelser – at fastholde den retstilstand, som i dag er centralt fastsat om, at framelding til prøver ikke kan ske.

Den enkelte institution får endvidere mulighed for at fastsætte regler om eventuelle krav til studieaktivitet.

Ministeren vil fastsætte de centrale rammer, inden for hvilke den enkelte institution kan fastsætte regler om krav til studieaktivitet. Ministeren vil bl.a. fastsætte, at den enkelte uddannelsesinstitution højst kan kræve, at den studerende skal bestå prøver af et omfang svarende til 45 ECTS-point pr. studieår.

Uddannelsesinstitutionen vil få mulighed for at fastsætte forskellige regler for de enkelte uddannelser. Reglerne skal dog være de samme for alle studerende, der er indskrevet på samme uddannelse.

Ministeren vil endvidere fastsætte, at en uddannelsesinstitution kan fravige de fastsatte regler om framelding fra en eller flere prøver i et studieår og et eventuelt fastsat studieaktivitetskrav, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Uddannelsesinstitutionerne er en del af den offentlige forvaltning og er derfor omfattet af forvaltningsloven og skal følge de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger. Uddannelsesinstitutionens egne regler skal være klare og gennemsikrelige for de studerende samt administrerbare for uddannelsesinstitutionens administrative personale. Reglerne skal fastsættes i studieordningen for den enkelte uddannelse og offentliggøres på uddannelsesinstitutionens hjemmeside, inden de træder i kraft. Herved sikres, at de studerende kan orientere sig om de krav, der gælder for deres uddannelsesforløb.

De maritime uddannelser vil med forslaget få de samme muligheder som erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne for en mere fleksibel tilrettelæggelse, som vil kunne bidrage til at fremme en aktiv studiekultur.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.4.1.2.

Til § 5

Til nr. 1

Efter gældende ret har de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet pligt til at sikre, at samtlige studerende på uddannelserne hvert studieår bliver tilmeldt uddannelsens fag og prøver svarende til nye 60 ECTS-point, uanset at den studerende mangler at bestå prøver fra det foregående studieår. Med lovforslaget ophæves det centrale krav om, at studerende på uddannelserne skal tilmeldes fag og prøver svarende til nye 60 ECTS-point hvert studieår.

Med bestemmelsen får ministeren hjemmel til at fastsætte en central ramme for de videregående kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet, der udbydes i medfør af § 7, stk. 1, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet. Inden for denne ramme vil den enkelte institution få pligt til at fastsætte interne regler for tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver. Inden for denne ramme vil den enkelte institution endvidere få mulighed for at fastsætte interne regler om et løbende studieaktivitetskrav i form af bestå-krav.

Et års heltidsstudier svarer til 60 ECTS-point. Derfor vil ministeren fastsætte, at den enkelte institution højst kan kræve tilmelding til nye fag og prøver svarende til nye 60 ECTS-point hvert studieår. Det betyder, at institutionen fremover kan vælge at fastholde den retstilstand, som i dag er et centralt krav. Den studerende kan således ikke pålægges tilmelding til nye fag og dertil hørende prøver, som ligger ud over den normerede studietid, men institutionen kan tillade, at den enkelte studerende eksempelvis tilmeldes 40

ECTS-point i et semester. Institutionen vil som hidtil også kunne tilbyde studerende, at de kan gennemføre hele uddannelsen på kortere tid end normeret tid.

Institutionen vil få mulighed for at fastsætte forskellige regler for de enkelte uddannelser, herunder bestemme hvornår ordinære prøver og omprøver skal placeres tidsmæssigt. Reglerne skal dog være de samme for alle studerende, der er indskrevet på samme uddannelse. Ved udarbejdelse af de interne regler forventes det, at den enkelte institution bl.a. skal fastlægge, om det er den enkelte studerende eller institutionen, der har ansvaret for tilmelding til de enkelte fag og prøver, om der er automatisk tilmelding til prøverne ved tilmelding til fag, og om der eventuelt er mulighed for at foretage rettidig framelding til prøver.

Efter gældende ret kan de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet ikke fastsætte et løbende studieaktivitetskrav for studerende på uddannelserne. Med lovforslaget gives mulighed for, at institutionerne kan beslutte at fastsætte et studieaktivitetskrav for de studerende. Et eventuelt studieaktivitetskrav kan af den enkelte institutions ledelse fastsættes for alle eller for nogle uddannelser ved institutionen og kan desuden fastsættes for alle eller enkelte studieår, herunder variere i omfang mellem disse. Herved får institutionen mulighed for at tage højde for, at de forskellige uddannelser ikke har samme udfordringer med studietidsforsinkelse.

Muligheden for at fastsætte studieaktivitetskrav supplerer dermed Kulturministeriets videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioners eksisterende muligheder for at sikre en aktiv studiekultur.

Ministeren vil endvidere fastsætte, at en institution kan fravige dens internt fastsatte regler om tilmelding til et eller flere fag i et studieår og et eventuelt fastsat studieaktivitetskrav, såfremt den studerende er iværksætter, eller såfremt den studerende er formand i en frivillig organisation under Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF).

Institutionerne er omfattet af forvaltningsloven, og derfor skal institutionerne i forbindelse med regeludstedelsen følge de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger. Det vil bl.a. sige, at den enkelte institutions egne regler skal være klare og gennemsikrelige for de studerende samt administrerbare for institutionens administrative personale. Reglerne skal offentliggøres på institutionens hjemmeside, inden de træder i kraft. Herved sikres, at de studerende kan orientere sig om de krav, der gælder for deres uddannelsesforløb.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.5.1.2. og 3.5.2.2.

Til nr. 2

Den gældende bestemmelse har givet kulturministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler om eksaminer, prøver og bedømmelser, herunder at der ikke er mulighed for at foretage rettidig afmelding fra de enkelte prøver eller bedømmelser. Med lovforslaget ophæves det centrale krav om, at studerende på uddannelserne skal tilmeldes fag og prøver svarende til nye 60 ECTS-point hvert studieår. Fremover

foreslås det, at den enkelte institution selv fastsætter regler for tilmelding til fag og prøver inden for en af ministeren fastsat ramme. Det er hensigten, at ministeren med hjemmel i § 12, stk. 1, nr. 1, som affattet ved lovforslagets § 5, nr. 1, fastsætter regler, inden for hvilke den enkelte institutions ledelse skal fastsætte interne regler for tilmelding til fag og prøver, herunder om der skal være mulighed for framelding. De foreslåede ændringer er en konsekvens af lovforslagets § 5, nr. 1.

Til § 6

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2016.

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 2*, at lovforslagets § 1, nr. 1-4, 7, 9 og 11-20, som vedrører suppleringsregler, først træder i kraft den 1. september 2016. Det vil sige i forlængelse af udløbet af den midlertidige 2-årige overgangsordning, der udløber den 31. august 2016. Det forudsættes herved, at de nye regler for suppleringsregler finder anvendelse for studerende, der ansøger om optagelse på en kandidatuddannelse, som udbydes den 1. februar 2017 eller senere.

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 3*, at de hidtidige regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver svarende til nye 60 ECTS-point pr.

studieår fortsat finder anvendelse, indtil universitetet har fastsat interne regler for samtlige bachelor- og kandidatuddannelser inden for rammerne af de ministerielt fastsatte regler. Det er forventningen, at ministeren vil fastsætte, at universiteterne vil få mulighed for at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding til fag og prøver allerede fra studieåret 2016-17. Universiteternes regler skal dog senest være fastsat, således at de kan få virkning fra studieåret 2017-18. Det forudsættes, at universiteternes interne regler fastsættes så betids, at den relevante it-understøttelse af de studieadministrative systemer er implementeret inden virkningstidspunktet.

Det foreslås med bestemmelsen i *stk. 4*, at hidtidige regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsernes fag og prøver svarende til nye 60 ECTS-point pr. studieår fortsat finder anvendelse, indtil de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet har fastsat interne regler for uddannelserne inden for rammerne af de ministerielt fastsatte regler. Det er forventningen, at ministeren vil fastsætte, at institutionerne vil få mulighed for at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding til fag og prøver allerede fra studieåret 2016-17. Institutionernes regler skal dog senest være fastsat, således at de kan få virkning fra studieåret 2017-18.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I universitetsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 261 af 18. marts 2015, foretages følgende ændringer:

§ 5. Universitetet kan som deltidsuddannelse udbyde følgende forskningsbaserede uddannelsesaktiviteter:

1) ---

2) ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Universitetet kan tillige udbyde enkeltfag fra en bacheloruddannelse med henblik på at opfylde adgangskrav på kandidatuddannelse.

§ 5 a. Efter at de studerende er optaget på en kandidatuddannelse, kan universitetet udbyde supplerende uddannelsesaktivitet, med henblik på at de studerende erhverver de nødvendige faglige forudsætninger for fortsat optagelse på uddannelsen.

§ 8. Ministeren fastsætter generelle regler om uddannelse, herunder prøver, eksaminer og censur, jf. §§ 4 og 5, om titler, som er knyttet til uddannelse, jf. § 6, og om adgang til og optagelse på uddannelse, herunder supplerende uddannelsesaktivitet, jf. § 5 a. Ministeren fastsætter nærmere regler om klage over afgørelser i forbindelse med prøver og eksaminer, herunder om, at omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Ministeren fastsætter regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte bachelor- og kandidatuddannelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, herunder tilmelding af bachelorstuderende til fag og prøver på kandidatuddannelse.

Stk. 4-5. ---

§ 19. Ministeren yder tilskud til universitetets undervisnings-, forsknings- og formidlingsvirksomhed og andre opgaver, som er henlagt til universitetet, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 2. Tilskud til universitetets udbud af godkendte uddannelser i Danmark efter § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 5 ydes ud fra takster på de årlige finanslove og antal årsstuderende samt eventuelt afsluttede studieforløb.

Stk. 3. Ministeren yder ikke tilskud til universitetets udbud af supplerende uddannelsesaktivitet efter § 5 a.

Stk. 4-7. ---

Stk. 8. Ministeren kan fastsætte regler for, hvilke studerende der kan udløse tilskud efter stk. 1, og for opgørelse af antal årsstuderende.

1. I § 5, *stk. 1*, indsættes som *nr.3*:

»3) Supplerende uddannelsesaktivitet med henblik på at opfylde adgangskrav på kandidatuddannelse.«

2. § 5, *stk. 3*, ophæves.

3. § 5 a ophæves.

4. I § 8, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »jf. § 5 a« til: »jf. § 5, stk. 1, nr. 3«.

5. I § 8, *stk. 1*, indsættes efter 1. pkt.:

»Ministeren kan herunder fastsætte nærmere regler om særlig anvendelse af karakterkrav.«

6. 8, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Ministeren fastsætter regler om universitetets pligt til at fastsætte interne regler om tilmelding og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver ved de enkelte bachelor- og kandidatuddannelser, jf. § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, herunder eventuelle krav til studieaktivitet. Ministeren fastsætter desuden regler om tilmelding af bachelorstuderende til fag og prøver på kandidatuddannelse.«

7. I § 19, *stk. 1*, udgår »og 4«.

8. I § 19, *stk. 2*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Ved uddannelser, hvor ministeren har fastlagt maksimumsrammer for tilgangen til uddannelsen, jf. § 4, stk. 5, fastsættes tilskuddet i overensstemmelse hermed.«

9. § 19, *stk. 3*, ophæves.

Stk. 4-12 bliver herefter stk. 3-11.

10. § 19, *stk. 8*, der bliver stk. 7, affattes således:

»*Stk. 7.* Ministeren fastsætter regler om, hvilke studerende der kan udløse tilskud efter stk. 1 og om opgørelse af antal

Stk. 9 og 10. ---

Stk. 11. Ministeren fastsætter nærmere regler om administrationen af fripladser og stipendier efter stk. 10, herunder

- 1) om, hvilke udenlandske studerende der kan opnå fripladser og stipendium,
- 2) om, hvilke uddannelser der kan opnå friplads til,
- 3) om ansøgning og tildeling af friplads og stipendium,
- 4) om udbetaling af stipendium og
- 5) om ophør af friplads og stipendium som følge af manglende studieaktivitet eller tilbagekaldelse af tilsagn om friplads og stipendium, som følge af at tilsagnet er givet på et urigtigt grundlag.

Stk. 12. Ministeren fastsætter regler for tilskud til universitetets udbud af enkeltfag efter § 4 a, stk. 2, jf. stk. 4.

§ 26. Universitetet opkræver delvis betaling for deltagelse i undervisning og i prøver og anden bedømmelse, der indgår i eksamen, under deltidsuddannelse, hvortil der ydes delvis tilskud efter § 19, stk. 1, jf. dog § 26 a, og § 20, stk. 1.

Stk. 2. Universitetet skal opkræve fuld betaling for deltagelse i undervisning og i prøver og anden bedømmelse, der indgår i eksamen, under heltids- og deltidsuddannelse, i det omfang der ikke er ydet tilskud eller givet friplads til aktiviteten, jf. § 19, stk. 1, 8 og 10, og § 20, stk. 1.

Stk. 3. Universitetet afholder udgiften til supplerende uddannelsesaktivitet for danske borgere og for udenlandske borgere, der har krav på ligestilling med danske borgere, mens universitetet opkræver fuld betaling for udbud af denne aktivitet til øvrige udenlandske borgere.

Stk. 4-6. ---

Stk. 7. Universitetet udarbejder et beregningsgrundlag til brug ved fastsættelse af deltagerbetaling efter stk. 1-6. Deltagerbetalingen efter stk. 1 og 6 må sammen med et eventuelt tilskud ikke overstige omkostningerne. Deltagerbetalingen efter stk. 2 skal mindst svare til omkostningerne og udgør ved tildeling af delvis friplads efter § 19, stk. 10, differencen mellem værdien af den delvise friplads og tilskuddet efter § 19, stk. 2.

Stk. 8-9. ---

Stk. 10. Ministeren kan fastsætte nærmere regler for udarbejdelse af beregningsgrundlag, jf. stk. 7.

§ 26 a. Ministeren refunderer deltagerbetalingen for studerende, der efter afsluttet bacheloruddannelse indskrives på eller er indskrevet på enkeltfag efter § 5, stk. 3. Det er en forudsætning for refusionen, at den studerende over for universitetet skriftligt kan dokumentere, at adgangskrav til en kandidatuddannelse er opfyldt efter gennemført og bestået enkeltfag.

Stk. 2. Universitetet tilbagebetaler den deltagerbetaling, der er betalt for deltagelse i enkeltfag i perioden fra den 1. september 2014 til den 31. januar 2015, til studerende, som opfylder betingelserne i stk. 1.

årsstuderende, herunder at tilskuddet kan reduceres ved optag ud over en fastlagt maksimumsramme for tilgangen til uddannelsen, eller hvis uddannelsesaktiviteten i betydeligt omfang overskrider, hvad maksimumsrammen tilsiger.«

11. I § 19, stk. 11, der bliver stk. 10, ændres »efter stk. 10« til: »efter stk. 9«.

12. I § 19, stk. 12, der bliver stk. 11, ændres »stk. 4« til: »stk. 3«.

13. I § 26, stk. 1, udgår »§ 26 a, og«.

14. I § 26, stk. 2, ændres »§ 19, stk. 1, 8 og 10« til: »§ 19, stk. 1, 7 og 9«.

15. § 26, stk. 3, ophæves.

Stk. 4-10 bliver herefter stk. 3-9.

16. I § 26, stk. 7, 1. pkt., der bliver stk. 6, 1. pkt., ændres »stk. 1-6« til: »stk. 1-5«.

17. I § 26, stk. 7, 2. pkt., der bliver stk. 6, 2. pkt., ændres »stk. 1 og 6« til: »stk. 1 og 5«.

18. I § 26, stk. 7, 3. pkt., der bliver stk. 6, 3. pkt., ændres »§ 19, stk. 10« til: »§ 19, stk. 9«.

19. I § 26, stk. 10, der bliver stk. 9, ændres »stk. 7« til: »stk. 6«.

20. § 26 a ophæves.

§ 2

I lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1147 af 23. oktober 2014, som ændret ved § 2 i lov nr. 633 af 12. maj 2015, foretages følgende ændringer:

§ 22. Uddannelses- og forskningsministeren fastsætter regler om uddannelserne, herunder om:

1-3) ---

4) Adgang, indskrivning, orlov, prøver og eksamen, tilmelding til og afmelding fra prøver, bedømmelse og censorer.

5-7) ---

§ 22. ---

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan endvidere fastsætte regler om lærer kvalifikationer og om uddannelsesinstitutionernes pligt til at tilvejebringe praktikpladser.

1. I § 22, *stk. 1, nr. 4*, indsættes efter »tilmelding til og afmelding fra prøver,«: »herunder eventuelle krav til studieaktivitet,«.

2. I § 22 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om, at uddannelser omfattet af denne lov, som udbydes af universiteter i medfør af universitetslovens § 7, kan følge regler om prøver og eksamen, tilmelding til og afmelding fra fag og prøver, herunder eventuelle krav til studieaktivitet, for bacheloruddannelser ved universiteterne.«

Stk. 2 bliver herefter *stk. 3*.

§ 3

I lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, jf. lovbekendtgørelse nr. 59 af 26. januar 2015, foretages følgende ændring:

§ 10. Uddannelses- og forskningsministeren fastsætter regler om:

1) Uddannelsernes indhold og varighed, herunder om tilmelding af studerende til uddannelseselementer og om tilmelding af bachelorstuderende til uddannelseselementer på en kandidatuddannelse.

2-8) ---

Stk. 2-5. ---

1. I § 10, *stk. 1, nr. 1*, indsættes efter »tilmelding af studerende til uddannelseselementer«: », eventuelle krav til studieaktivitet«.

§ 4

I lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 660 af 16. maj 2015, foretages følgende ændring:

§ 12. Uddannelses- og forskningsministeren kan under iagttagelse af bindende internationale bestemmelser fastsætte regler om

1-3) ---

4) eksamens- og prøveordninger, herunder tilmelding til og afmelding fra prøver, beskikkelse af censorer, samt vilkårene for, at den enkelte uddannelse kan anses for gennemført med tilfredsstillende resultat,

5-6) ---

Stk. 2-3. ---

1. I § 12, *stk. 1, nr. 4*, indsættes efter »tilmelding til og afmelding fra prøver«: »og eventuelle krav til studieaktivitet«.

§ 5

§ 12. Kulturministeren fastsætter nærmere regler om
1) uddannelsernes niveau, indhold og varighed, herunder om
tilmelding af studerende til uddannelseselementer,
2-10) ---
Stk. 2. ---

§ 12. Kulturministeren fastsætter nærmere regler om
1) ---
2) eksaminer, prøver og bedømmelser, herunder om stude-
rendes tilmelding til og afmelding fra disse,
3-10) ---
Stk. 2. ---

I lov nr. 1362 af 16. december 2014 om videregående kunst-
neriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet
foretages følgende ændringer:

1. § 12, stk. 1, nr. 1, affattes således:
»1) uddannelsernes niveau, indhold og varighed samt om en
institutions pligt til at fastsætte interne regler om tilmelding
og framelding af studerende til uddannelsens fag og prøver
ved de enkelte uddannelser, herunder eventuelle krav til stu-
dieaktivitet,«.

2. § 12, stk. 1, nr. 2, ophæves.

Nr. 3-10 bliver herefter nr. 2-9.

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2016, jf. dog stk. 2.
Stk. 2. Lovens § 1, nr. 1-4, 7, 9 og 11-20, træder i kraft den
1. september 2016 og har virkning for studerende, der opta-
ges på en kandidatuddannelse den 1. februar 2017 eller sene-
re.
Stk. 3. De hidtidige regler, som er fastsat i medfør af § 8, stk.
3, i den gældende universitetslov, finder fortsat anvendelse,
indtil universitetet har fastsat interne regler inden for den
ramme, som ministeren fastsætter i medfør af § 8, stk. 3, i
universitetsloven som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6.
Stk. 4. De hidtidige regler, som er fastsat i medfør af § 12,
stk. 1, nr. 1 og 2, i den gældende lov om videregående
kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeri-
et, finder fortsat anvendelse, indtil institutionerne har fastsat
interne regler inden for den ramme, som ministeren fastsæt-
ter i medfør af § 12, stk. 1, nr. 1, i lov om videregående
kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeri-
et som affattet ved denne lovs § 5, nr. 1.